

Mestna občina Ljubljana
Zoran Janković, župan
Mestni trg 1, 1000 Ljubljana
telefon: 01 306 10 10, faks: 01 306 12 14

Številka: 610-41/2019-1

Datum: 20-03-2019

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za kulturo

ZUNANJA

STROKOVNJAKINJA: Meta Štular, RogLab

NASLOV: Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 za leto 2018

POROČEVALCA: mag. Mateja Demšič, vodja Oddelka za kulturo
Davor Buinjac, višji svetovalec

PRISTOJNO

DELOVNO TELO: Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 za leto 2018.

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Priloga:

- poročilo z obrazložitvijo

**Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture
v Mestni občini Ljubljana 2016-2019
za leto 2018**

1. Uvod

Pričujoče poročilo je tretje letno poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019, ki jo je Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejel 21. marca 2016. To je tretji tovrstni strateški dokument Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: tudi MOL) na področju kulture: prvo štiriletno kulturno strategijo je Mestni svet MOL sprejel 30. junija 2008, drugo pa 23. aprila 2012.

Podobno kot v prvih dveh poročilih (za leti 2016 in 2017) tudi za leto 2018 ugotavljamo, da smo večino ciljev uspešno uresničili. Pri letnem ocenjevanju uspešnosti izvajanja kulturne strategije MOL upoštevamo dejstvo, da se le-ta nanaša na štiriletno obdobje in da so nekatere strateške usmeritve dolgoročne in zato presegajo to strateško obdobje. Ob tem dodajamo, da je v skladu z veljavno zakonodajo na državni ravni »nacionalni program za kulturo« predpisan za obdobje najmanj osmih let kot tudi to, da ga Ministrstvo za kulturo še vedno ni pripravilo in da smo v Sloveniji že tretje leto brez načrtanih strateških usmeritev na področju kulture. To je pokazatelj sistemskih težav, s katerimi se sooča slovenska kulturna politika. Kljub temu si v Mestni občini Ljubljana prizadevamo vzdrževati stabilne pogoje za delovanje vseh izvajalcev kulturnih programov in projektov, tako javnih kulturnih zavodov kot poklicnih in ljubiteljskih nevladnih organizacij, pa tudi samozaposlenih v kulturi.

Poudarek kulturnih politik MOL v letu 2018 je bila krepitev položaja nevladnih kulturnih organizacij in samozaposlenih v kulturi. To smo dosegli predvsem z dodatnimi sredstvi, ki smo jih namenili za programe in projekte nevladnih organizacij in samozaposlenih v kulturi. V letu 2018 smo programska in projektna sredstva za nevladni kulturni sektor tako povečali za 380.173 evrov (2.809.221 evrov v letu 2018, 2.429.048 evrov v letu 2017). Ob tem smo namenili dodatna sredstva za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme v skupni višini 254.160 evrov za tiste nevladne organizacije na področju kulture, ki programsko upravljajo s prostori v lasti MOL: Center kulture Španski borci, Gledališče Glej, Vodnikova domačija in Plesni teater Ljubljana. V razmerah, ko je Ministrstvo za kulturo nadaljevalo politiko krčenja sredstev in odsotnosti strateških usmeritev na državni ravni, smo tako podprli umetnike in umetnice v MOL in nevladne organizacije na področju kulture, da so lahko nadaljevale s svojimi programi in projekti, ki so pomembni ne samo za MOL, ampak nedvomno tudi za področje celotne države. V 2018 smo prvič izvedli nov dvoletni javni razpis za sofinanciranje festivalov, kjer je šest izvajalcev prejelo skupno 75.000 evrov in Javni poziv za sofinanciranje projektov, izbranih na razpisih programa EU Ustvarjalna Evropa, podprogram KULTURA, kjer je šest izvajalcev prejelo skupno 13.141 evrov.

Povečanje sredstev ni edini napredek v preteklem letu, ampak je del sodelovanja z nevladnim sektorjem, ki obsega kontinuiran dialog s profesionalnimi nevladnimi organizacijami na področju kulture, kakor tudi s samozaposlenimi v kulturi. Odprtost za pogovor in sprotno obravnavo vseh predlogov, mnenj in pripomb je način delovanja Oddelka za kulturo Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: Oddelek za kulturo). Tako smo za oba prej omenjena razpisa strokovne podlage na podlagi vrste predhodnih pogovorov v okviru »Delovne skupine MOL za trajni dialog z nevladnimi organizacijami na področju kulture in samozaposlenimi v kulturi«.

Enak način delovanja velja tudi za javne zavode, ki so brez izjeme med najuspešnejšimi v Sloveniji in jih velika večina daleč presega lokalni in regionalni okvir delovanja in dosega.

V letu 2018 je javni zavod Turizem Ljubljana pričel sistematično zbirati podatke o kulturnem turizmu, ki kažejo, da so večinski obiskovalci ljubljanskih galerij in muzejev tuji obiskovalci (skoraj 70%), pri čemer je za t. i. »kulturne turiste« najbolj privlačna lokacija Ljubljanski grad. Ta podatek sam po sebi zgovorno priča o tem, kako pomembna je kultura za ljubljanski turizem in posledično za celotno gospodarstvo Ljubljane. Statistični podatki govorijo v prid dejstvu, da v MOL kulturo razumemo kot investicijo v razvoj umetniških in kulturnih vsebin ter v kakovost bivanja v mestu in nikakor ne kot strošek. Celovito kulturno ponudbo oblikujejo tako javni zavodi, umetnice in umetniki ter nevladne organizacije na področju kulture.

Kar zadeva programske dosežke, je leto 2018 zaznamovala 100. obletnica smrti velikega slovenskega literata Ivana Cankarja. Več javnih zavodov in nevladnih organizacij je sodelovalo pri pripravi programa in se tudi programsko povezalo z nacionalnimi kulturnimi ustanovami (Cankarjev dom in MGML). Posebna razstava je bila Ivanu Cankarju posvečena v Mestnem muzeju, na Ljubljanskem gradu so pripravili razstavo z naslovom »*Cankar v stripu*«, zavod Forum Ljubljana je izdal monografijo-risoroman z naslovom »*Ivan Cankar: podobe iz življenja*« avtorjev dr. Blaža Vurnika, glavnega kustosa Mestnega muzeja in Zorana Smiljaniča. Na Slovenskem knjižnem sejmu so jo obiskovalci izbrali za knjigo leta 2018. Mestno gledališče ljubljansko je bilo skupaj s SNG Drama in Cankarjevim domom koproducent predstave Pohujšanje v dolini Šentflorjanski.

Leto 2018 je bilo leto obletnic tudi za javne zavode MOL, nevladne organizacije in uspešne programe, ki jih izvajamo kot MOL – Oddelek za kulturo. Lutkovno gledališča Ljubljana je slavilo 70 let obstoja ter v tem letu izvedlo vrsto odmevnih prireditev. Mestni kino Kinodvor je 2018 praznoval deset let izjemno uspešnega delovanja. Od ustanovitve ga je obiskalo že več kot milijon obiskovalcev, ki so si na več kot 19.570 projekcijah ogledali več kot 2300 filmov. V letu 2018 smo praznovali deseto obletnico festivala kulturno-umetnostne vzgoje *Bobri* in deseto obletnico festivala *Junij v Ljubljani*, ki si ga je v 2018 ogledalo rekordno število obiskovalcev (okrog 19.000). Galerija ŠKUC je lani slavila štirideseto obletnico. Ljubljanski mednarodni poletni festival je doživel že svojo 66. izvedbo z vrhunskimi ansambli: Münchenski filharmonični orkester, filharmonični orkester milanske Scale, Kraljevi orkester Concertgebouw iz Amsterdama, Akademski državni balet Borisa Eifmana iz Sankt Peterburga itn. O programskih dosežkih drugih javnih zavodov ter poklicnih in ljubiteljskih nevladnih organizacij podrobneje poročamo v nadaljevanju tega poročila.

V letu 2018 smo začeli intenzivno pripravljati kandidaturo za pridobitev naslova Evropska prestolnica kulture (EPK) v letu 2025. Mestni svet MOL je 16. aprila 2018 soglasno sprejel Sklep o kandidaturi MOL za naziv EPK 2025. Ljubljana je v mednarodnem prostoru že zdaj prepoznavna po svoji bogati in raznoliki kulturni ponudbi, ki jo uvršča v sam vrh (po velikosti primerljivih) evropskih mest, ustvarjalci, ki živijo in ustvarjajo v Ljubljani, so priznani tudi v mednarodnih okvirih. O tem, kako bogato je kulturno življenje v Ljubljani, zgovorno priča podatek, da samo Mestna knjižnica Ljubljana priredi letno preko 3.800 dogodkov. Verjamemo, da se bo Ljubljana kot uspešna kandidatka za naslov EPK 2025 še bolj uveljavila kot eno izmed vodilnih globalnih mest z izjemno raznoliko in kakovostno kulturno ponudbo kot tudi s svojimi načeli spoštovanja, solidarnosti, svobode ustvarjanja in umetniškega izražanja.

2. Strateški cilji in ukrepi na posameznih področjih kulture

2.1 Uprizoritvene umetnosti

Gledališče in ples

2.1.1 Gledališče

1. cilj: Spodbujati sodelovanje med javnimi zavodi, med javnimi zavodi in NVO in med NVO.

V letu 2016 smo izvedli Javni razpis za izbor javnih kulturnih programov, ki jih bo v obdobju od 2016 do 2019 sofinancirala MOL (Uradni list RS, št. 87/15; v nadaljnjem besedilu: javni razpis 2016-2019), v katerem smo določili kriterij Sodelovanje z drugimi kulturnimi organizacijami in posamezniki (javni zavodi, kulturna društva, zasebni kulturni zavodi in samostojni ustvarjalci na področju kulture) pri pripravi in izvedbi programa, bodisi v obliki koprodukcije ali v drugih oblikah produkcijskega sodelovanja, ki spodbuja sodelovanje med javnimi zavodi in NVO ter med samimi NVO.

Programski dosežki javnih zavodov na področju uprizoritvenih umetnosti v letu 2018

Mestno gledališče ljubljansko (MGL)

Gledališko koledarsko leto se je pričelo januarja s premiero nove velike koprodukcijske postavitve v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Cankarjevo Pohujšanje v dolini Šentflorjanski je režiral Eduard Miler, avtorica priredbe in dramaturginja je bila Žanina Mirčevska. Uprizoritev, posvečena letu Ivana Cankarja, je nastala v sodelovanju Mestnega gledališča ljubljanskega, SNG Drame Ljubljana in Cankarjevega doma in dokazuje, da je Cankarjeva upodobitev nekaterih narodovih patologij še vedno oziroma vedno bolj aktualna.

Med marcem in aprilom 2018 so se zvrstile štiri premiere štirih epizod nove gledališke nadaljevanke *Praznina spomina*. Besedila je po naročilu gledališča napisala scenaristka in režiserka Barbara Zemljič, režirala je Nina Šorak, v uprizoritvi, ki ponuja kar nekaj igralskih presežkov, pa nastopa devet članov igralskega ansambla MGL. Zgodba razgalja mentaliteto manjšega slovenskega mesta in tudi sicer dokaj verno nastavlja ogledalo temni plati našega vsakdana.

Zadnja premiera v sezoni je bila aprila na velikem odru. V svojih prizadevanjih, da bi tradicijo uprizarjanja klasičnih muzikalov čim večkrat obogatili z izvirnimi domačimi stvaritvami tega žanra, je nastala glasbena drama Orlando. Libreto zanjo je bil napisan po naročilu gledališča. To poudarjamo zato, ker ni veliko gledališč v Sloveniji, ki spodbujajo slovensko dramsko pisanje.

Izmed tako imenovanih izrednih dogodkov je produkcijsko najzahtevnejše in najpomembnejše zdaj že tradicionalno sodelovanje s Center urbane kulture Kino Šiška (v nadaljnjem besedilu: CUK Kino Šiška), kjer vsako leto priredijo spomladanski koncert MGL in AGRFT, tokrat z naslovom *Freedom/Svoboda*.

Selektorica Zala Dobovšek je za tekmovalni program Boršnikovega srečanja 2018 izbrala uprizoritev MGL Sen kresne noči režiserja Jerneja Lorencija. Igralec MGL, Matej Puc je za vlogo Demetra v zgoraj navedeni uprizoritvi prejel *Boršnikovo nagrado za igro*, Matic Starina *Boršnikovo nagrado za dramaturgijo* in Branko Hojnik *Boršnikovo nagrado za scenografijo*. Na Velikem odru je bila oktobra premiera drame *Kresnice* avtorice Tene Štivičič v režiji Nine Rajić Kranjac. Mlada režiserka je v tesnem sodelovanju z igralci in ostalimi sodelavci oblikovala pretresljivo in v vseh segmentih močno uprizoritev, katere vsebinska ost je usmerjena v begunsko krizo in človekove osamljenosti znotraj formalnega vrveža sveta.

V svojem programu so izvedli še Cocteaujevo absurdno igro *Strašni starši*, *Dantonovo smrt* Georga Büchnerja, Balzacovo igro *Mercadet ali Poslovnež*, *Glorio* Brandena Jacobsa-Jenkinsa, predstavo *Pogrešana*, ki je nastala po drami avtorice Nikole Beckwith, Tih vdih Nejca Gazvode in projekt *Odhodi vlakov* v režiji Primoža Ekarta.

Malo sceno v sezoni 2018/ 2019 zaznamuje posebnost, da so režije zaupali dramskim igralcem, večinoma profesorjem dramske igre.

Slovensko mladinsko gledališče (SMG)

Tudi v letu 2018 je Slovensko mladinsko gledališče (v nadaljnjem besedilu: SMG) ostalo zvesto slovesu gledališča, ki preizkuša neuveljavljene produkcijske formate ter se aktivno odziva na z jedkim diskurzom prežeto družbeno stvarnost. Tudi, ali pa prav zaradi ponovnega razmaha skrajnih in nekdanjim genocidnim režimom podobnih gibanj, so skupaj s CUK Kino Šiška in pod režijskim vodstvom avantgardista Dragana Živadinova uprizorili oratorij, s katerim so v življenje obudili in v istem hipu tudi obredno pokopali ime enega najbolj zloglasnih nacističnih zločincev slovenskih korenin Odila Globočnika. Skozi spektakularno in skorajda mehanično ubrano zborovsko igro so tako skozi čisto umetnost opozorili na nujno po denacifikaciji slovenskega naroda. Predstava je odprla prestižni beograjski festival Bitef ter bila uvrščena v tekmovalni program Boršnikovega srečanja.

Že v letu 2017 napovedano nadaljevanje projekta Nova pošta, ki ga še vedno skupaj kurirata SMG in Zavod Maska, se je izkazalo za izjemno drzno, a tudi nadvse uspešno potezo in predstavlja enega najboljših primerov sodelovanja med javnim in nevladnim sektorjem. Izpostaviti velja predstavo »6« v režiji Žige Divjaka, ki je osvojila glavno nagrado Boršnikovega srečanja. Nagrado je ob živem televizijskem prenosu in pred polno dvorano mariborskega gledališča sprejela prav tista šesterica mladoletnih beguncev, ki sta jim leta 2016 občina Kranj in njena lokalna politika odrekla gostoljubje in s tem pokazala tudi na nečlovekoljubno in temno plat slovenskega naroda.

Sezono 2018/2019 je premierno odprla predstava »Še ni naslova«, ki je pod režijsko taktirko Tomija Janežiča in na podlagi dramskega besedila Prešernove nagrajenke Simone Semenič nastajala šestnajst mesecev. S to deseturno mojstrovino, kjer je trajanje posvečeno enemu samemu hipu, je ansambel SMG ponudil enega najbolj iskrenih vpogledov v esenco teatra v vseh njenih, tudi in zlasti bolečih in nelagodnih legah. Tudi ta predstava je poleg že omenjene predstave »6« uvrščena v tekmovalni program Tedna slovenske drame.

Gledališče je ponovno uspešno organiziralo priljubljeni festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri, ki vsak začetek leta za skoraj tri tedne v Ljubljano pripelje živahno kulturno dogajanje za

otroke in mlade in je v letu 2018 praznoval 10. rojstni dan in se ukvarjal s poezijo. V desetih letih so Bobri zrasli v najpomembnejšo prireditev v Sloveniji, posvečenih kulturno-umetniški vzgoji.

Lutkovno gledališče Ljubljana (LGL)

Leto 2018 je bilo v Lutkovnem gledališču Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: LGL) posvečeno proslavljanju 70. obletnice ustanovitve. LGL je jubilej dobro izkoristil za namen promocije gledališča in lutkovne umetnosti, saj je bil pretežni del programa izjemno subtilno naravnani med preteklostjo in prihodnostjo, v skladu z maksimo leta kulturne dediščine: "Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost".

Eden od vrhuncev mednarodnega pomena gledališča in njegove dediščine je prav gotovo uvrstitev Lutkovnega muzeja med finaliste za dve nagradi »*Museums in short*«, za predstavitvene muzejske filme in »*Children in Museum Award*«, kjer so poleg uvrstitve med finaliste prejeli tudi posebno priznanje.

Mednarodni pomen gledališča dodatno utrjuje še koprodukcijska vpetost: v letu, ko je v tujini navduševal koprodukcijski projekt »*Misterij sove*« (koprodukcija s TJP, Centre Dramatique National d'Alsace Strasbourg, Francija), je bilo gledališče vpeto v nastanek še dveh sodobnih mednarodnih produkcij: »*Na mirujoči točki vrtečega se sveta*« (koprodukcija TJP, Centre Dramatique National d'Alsace Strasbourg in TNG, Centre Dramatique National de Lyon, Francija) in »*Opice*« (Hazira, Performance Art Arena, Jeruzalem, Izrael in TJP, Centre Dramatique National D'Alsace Strasbourg in Theatre Garonne, Toulouse).

Močno mednarodno konkurenčnost LGL dokazuje tudi rekordna bera na področju mednarodnih gostovanj. Gledališče je izvedlo 25 gostovanj na prestižnih lokacijah, skupaj je bilo na gostovanjih v tujini odigrano kar 71 predstav.

Med kakovostnimi preboji izvrstnega jubilejnega leta lahko izpostavimo najstniško uspešnico »*Vihar v glavi*« (Ned Glasier, Emily Lim, režija Primož Ekart) in več-žanrsko spektakelsko obdelavo Mojstra in Margarete (M. A. Bulgakov, režija: Mirjana Medojević, Matija Solce in Tomaž Žižka), v kateri je sodelovalo več kot 120 nastopajočih, ki so oživili (animirali) celoten Mestni dom s Krekovim trgom vred.

Premierno je bilo uprizorjenih 13 novitet, odigranih 779 predstav, skupno je bilo izvedenih 1.214 javnih dogodkov, gledališče pa je obiskalo 125.437 obiskovalcev.

Dosežki nevladnih organizacij na področju uprizoritvenih umetnosti v letu 2018

Na področju uprizoritvenih umetnosti na podlagi javnega razpisa 2016-2019 podpiramo programe **18 kulturnih društev in zavodov**. V okviru sofinanciranih javnih kulturnih programov v letu 2018 izpostavljamo program Zavoda En Knap, saj so izvedli izjemno mednarodno turnejo predstave »*Zasledovalci sreče*«, ki je obsegala najpomembnejše svetovne odre in festivale, med drugim tudi festival Under the Radar v New Yorku in festival Hong Kong Art festival.

Zavod Bunker je uspešno izvedel 21. edicijo festivala Mladi levi, ki je tudi v Ljubljano pripeljal najaktualnejše odrske ustvarjalce z vseh koncev sveta. Festival se je začel s predstavo »Ves moj seks«, ki so jo ustvarili umetniki kolektiva Mammalian Diving Reflex iz Kanade in šest slovenskih predstavnikov starejše generacije. Festival Mladi levi je v letu 2018 ponudil tudi nabor nekaterih najbolj izstopajočih slovenskih uprizoritev, kot sta Borštnikova nagrajenca za igro 2018 Uroš Kaurin in Vito Weis s projektom »Heroj 2.0«, Leja Jurišič in Marko Mandić sta izvedla v več pogledih presežen, a nikoli povsem enak performans »Skupaj«, Marko Bulc pa je odigral dve ponovitvi Prve altruistične predstave.

Že omenjena predstava »Skupaj« Leje Jurišič in Marka Mandića v koprodukciji zavoda Pekinpah, Via Negative in CUK Kino Šiška, je prejela Borštnikovo nagrado po presoji žirije in nagrado Društva gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije za najboljšo uprizoritev pretekle sezone (2017/2018).

Društvo gledališče Ane Monro je julija organiziralo 21. Mednarodni festival uličnega gledališča Ana Desetnica, ki se je odvijal v Argentinskem parku in delu Gosposvetske ceste. Odlično so izpeljali 70 dogodkov v izvedbi preko 100 umetnikov iz 15 držav.

Društvo Mesto žensk je uspešno izvedlo 24. Mednarodni festival sodobnih umetnosti – Mesto žensk. Festival je prejemnik naziva EFFE Label 2017-2018, ki ga najkakovostnejšim festivalom podeljuje European Festivals Association (EFA).

Plesni teater Ljubljana je izvedel kakovosten in vznemirljiv program v vsej raznovrstnosti sodobnega plesnega izraza. Tudi Plesni teater Ljubljana je s Festivalom plesnih perspektiv Ukrep prejemnik evropskega znaka EFFE Label 2017-2018 za »Remarkable Festival«.

MiniTeater je kot malo, a prodorno gledališče izvedel odlično sezono in sodeloval kot koproducent v gledaliških projektih, ki so zaznamovali slovensko gledališko krajino v 2018: Borštnikovo nagrado za igro je prejel igralski kolektiv predstave »Naš razred«, ki je nastala v koprodukciji Prešernovega gledališča Kranj in MiniTeatra. Predstava je prejela tudi Borštnikovo nagrado za režijo.

Svoje programe so uspešno izvedli tudi Gledališče Glej, Maska Ljubljana, Nomad Dance Academy Slovenija, Zavod Flota, Hiša otrok in umetnosti, Zavod Emanat, Via Negativa, Zavod Federacija, Center za raziskave scenskih umetnosti Delak, Zavod Exodus in Zavod Bufeto.

2. cilj: Povečati obseg postprodukcije.

V letu 2018 preko Javnega razpisa za izbor kulturnih projektov, ki jih bo v letu 2018 sofinancirala Mestna občina Ljubljana (Uradni list RS, št. 59/17) na področju uprizoritvenih umetnosti sofinancirali produkcije in postprodukcijo, in sicer ponovitve tistih projektov, ki so bili premierno izvedeni v obdobju od 1. januarja 2016 do 31. decembra 2017. Sofinancirali smo ponovitve 14 projektov na področju uprizoritvenih umetnosti.

Z javnim razpisom smo določili kriterij »Večji obseg ponovitev in referenčnost prostorov, v katerih se odvija produkcija in postprodukcija«, s čimer izvajalce kulturnih projektov na področju uprizoritvenih umetnosti spodbujamo k večjemu številu ponovitev. Prav tako smo z omenjenim razpisom na področju uprizoritvenih umetnosti določili, da mora prijavljeni projekt

obsegati najmanj 3 ponovitve, z željo, da bi povečali obseg postprodukcije in dostopnost predstav čim širši publiki.

3. cilj: Dvigniti raven kvalitete ob ohranjanju števila produkcij.

V letu 2016 smo izvedli javni razpis 2016-2019, v katerem so imeli največjo težo za izbiro predlagateljev kriteriji ocena kakovosti in uspešnosti izvedbe programa v obdobju od 2012 do 2014 (prepoznavnost in uveljavljenost prijavitelja, odmevnost, število nagrad ipd.), pomembnost programa za kulturno ponudbo MOL in doseženo število ciljnega občinstva, vsebinska zaokroženost programa v smiselno celoto, iz katere je razviden temeljni koncept, utemeljenost strateškega načrta (aktualnost in izvirnost) in reference avtorjev programskih enot. Na tak način želimo dvigniti raven kakovosti posameznih javnih kulturnih programov, pri čemer ni v ospredju večanje števila produkcij.

4. cilj: Promocija uprizoritvenih umetnosti in pridobitev posameznih skupin ciljnega občinstva.

Festival *Junij v Ljubljani* je 2018 praznoval 10. obletnico, ki smo jo počastili z otvoritvenim baletom Labodje jezero v izvedbi plesalcev Opere in baleta SNG Maribor, katerim sta se pridružila vrhunska ruska solista iz Mariinskega in Mihajlovskega teatra. Nadaljevali smo s tematskimi dnevi, s katerimi smo začeli v letu 2015, da bi generacijsko različnim občinstvom približali umetniško ustvarjanje (od priprave predstave do izvedbe) in otroke ter mlade ozaveščali in informirali o umetniških ter vseh tistih poklicih, ki omogočajo umetniške izvedbe. Na festivalu so se zvrstili Dan za ples, Baletni dan, Cirkuški dan in Praznik glasbe, prvič pa sta bila izvedena tudi Dan za Rock (dobrodelni dogodek z ZPM Slovenije) in Impro dan. Dopoldanski in popoldanski program je bil namenjen otrokom, večeri pa vrhunskim umetniškim stvaritvam s področja plesa, gledališča in glasbe. Na ta način želimo produkcijo javnih zavodov in nevladnih organizacij promovirati za različne skupine ciljnega občinstva.

Lanski festival *Junij v Ljubljani* je bil rekordno obiskan, saj ocenjujemo, da si je festival ogledalo približno 19.000 gledalcev. Nov rekord smo dosegli tudi pri obisku otroških predstav, saj si je predstavo Juri Muri v Afriki pleše v izvedbi Plesnega teatra Ljubljana, ogledalo kar 1.100 otrok. Festival je lani dobil tudi novo podobo in logotip in sedaj obiskovalce nagovarja v živahni zeleni barvi. Za promocijo festivala smo odprli novo Facebook stran festivala in razširili in vzpostavili sistematično obveščanje o dogodkih na festivalu. Raziskava, ki smo jo naredili na koncu festivala, je pokazala, da je največ ljudi za festival izvedelo ravno preko Facebook strani. Izdelali smo tudi aplikacijo znotraj platforme Facebook – pogovornega robota. Z obiskovalci se je pogovarjala »gospodična KUL«, ki je podajala informacije v zvezi s festivalom in njegovim programom. Festival je trajal 14 dni in ponudil več kot 30 kulturnih prireditev, med drugim 6 tematskih dni. V času festivala je v parku Zvezda delovala tudi Knjižnica pod krošnjami v izvedbi zavoda Divja misel z namenom promocije branja in knjige ter Ljubljane kot Unescovega mesta literature.

2.1.2 Ples

1. cilj: Zagotoviti nove vadbene prostore za nevladne kulturne izvajalce na področju sodobnega plesa in drugih nekomercialnih uprizoritvenih praks.

V letu 2017 smo prostore v podhodu Plave lagune na Dunajski cesti 56 oddali v brezplačno uporabo AFS France Marolt in tako želeli zagotoviti vadbene prostore tudi izvajalcem s področja sodobnega plesa (Nomad Dance Academy Slovenija in Zavod Federacija), žal pa do končne realizacije dogovora ni prišlo. AFS France Marolt sicer ponuja vadbeni prostor tudi plesalcem sodobnega plesa v vseh terminih, razen ob delavnikih popoldne, ko imajo prostor sami v uporabi. V letu 2018 ni bilo sprememb.

2. cilj: Promocija sodobnega plesa, vzgoja in razvoj umetniške dojemljivosti občinstva.

V okviru festivala *Junij v Ljubljani* smo tradicionalno organizirali tematski dan, ki je bil v celoti posvečen sodobnemu plesu. Na tak način poskušamo sodobni ples približati najširšemu krogu občinstva. Dan za ples se je 15. junija 2018 začel s plesno-glasbeno-gledališko predstavo za otroke Juri Muri v Afriki pleše v produkciji Plesnega teatra Ljubljana. S pomočjo afriških ritmov, glasbe v živo, lutk nenavadnih velikosti, predvsem pa veliko plesa, je bil najmlajšim predstavljen sodobni ples in Kongresni trg je bil že dopoldne napolnjen do zadnjega kotička. Izrazito uspešna in interaktivna predstava je dosegla svoj namen. Popoldanska plesna intervencija Dancers Without Answers, v produkciji DUM-Društva umetnikov je bila izvedena na severni strani Kongresnega trga, zvečer pa so si gledalci lahko ogledali dve odlični predstavi Set and Reset/Ponastavitev v produkciji skupine EnKnapGroup in Trishe Brown Dance Company ter Chorus avtorjev in plesalcev Žigana Krajncana, Gašperja Kunška in Jana Krmelja, ki že od premiere navdušuje občinstvo in kritike.

Najmlajšemu občinstvu sodobno plesno umetnost približujemo v okviru festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri, kjer za plesne predstave vlada izjemno zanimanje.

Dodajamo še, da je CUK Kino Šiška izvedel CoFestival in program uprizoritvenih umetnosti se vključujeta tudi v evropsko plesno mrežo EDN (European Dancehouse Network), mednarodno gledališko mrežo INPTA (International Net for Dance and Performance Austria) in nemško državno plesno zvezo NPN (National Performance Netz). Nadaljujejo še članstvo Trans Europe Halles, evropske mreže neodvisnih kulturnih centrov in fundacije Anna Lindh.

3. cilj: Zagotovitev pogojev za delo in razvoj za mlade na področju sodobnega plesa.

V okviru javnega razpisa 2016-2019 smo na področju uprizoritvenih umetnosti določili kriterij vključevanje mladih umetnikov v njihove programe.

2.2. Vizualne umetnosti

1. cilj: Dvig kakovosti in raznovrstnosti projektov na področju vizualnih umetnosti.

Izpolnjen je bil ukrep: *V okviru štiriletnega javnega razpisa za nevladne organizacije v obdobju 2016–2019 se poveča število programskih izvajalcev na osnovnem področju vizualnih umetnosti.* Na novo sta bila v programsko sofinanciranje sprejeta Zavod Masa in Društvo

likovnih umetnikov Ljubljana. Trenutno število programskih izvajalcev na področju vizualnih umetnosti je 7.

Zavod Masa je s svojim programom v letu 2018 nadaljeval predvsem z razstavami, ki so področje vizualne umetnosti razširjale v področje interdisciplinarnega in eksperimentalnega delovanja, kar je še posebej razvidno v programski enoti *Made in China*, za katerega načrtujejo tudi mednarodno promocijo. Društvo Photon je nadaljevalo s predstavitvijo kakovostnih razstav domačih in tujih avtorjev s področja fotografije. Forum Ljubljana je delovanje *Svetlobne gverile* v okviru festivala predstavil na različnih lokacijah po Ljubljani (galerija Vžigalica, park Zvezda, Palača Cukrarna...) in posledično beležil velik obisk. Festival Svetlobna gverila so razširili tudi v tujino, v Vilni je bilo v okviru Mednarodnega svetlobnega festivala predstavljeno pet del v njihovi produkciji, od tega tri slovenskih avtorjev.

Velja omeniti tudi delovanje *Kulturno umetniškega društva Mreža* (v nadaljnjem besedilu: KUD Mreža), ki je v letu 2018 v sodelovanju z Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani začel z novim programom trajnega sodelovanja z namenom vzpostavitve podpornih programov, ki spodbujajo uspešen vstop bodočih diplomantov v umetniški sistem. Zavod P.A.R.A.S.I.T.E je s svojim programskim delovanjem potrdil nadaljevanje programske usmeritve *Konvencija Blind Date*, ki je posvečena knjigi umetnika in umetniškim publikacijam. Gre za osrednji dogodek v državi in regiji, namenjen produkciji, promociji in popularizaciji knjige umetnika in umetniških publikacij. Društvo likovnih umetnikov Ljubljana je v letu 2018 izstopalo s svojim ciklom *Mladi kurator, mladi umetnik*, ki je namenjen povezovanju kuratorjev in umetnikov mlajše generacije. Društvo ŠKUC je v letu 2018 obeležilo štirideseto obletnico delovanja Galerije ŠKUC, čemur so posvetili tri problemske razstave. Zelo pomembno je tudi njihovo delovanje z vpogledom v mlajšo produkcijo poslanstva galerije, kot tudi sodelovanje z drugimi producenti (Mesto žensk). Oktobra pa so se pridružili projektu kulturno-umetnostne vzgoje S(v)odobnost, in sicer s petimi organizacijami s področja sodobne umetnosti.

Izpolnjen je bil ukrep (pri vseh programskih izvajalcih): *V okviru enoletnih in štiriletnih javnih razpisov za nevladne organizacije smo kot prednostni kriterij določili sodelovanje med javnimi zavodi in NVO, med samimi NVO in med NVO s samostojnimi kustosi/kuratorji*. Opazen je tudi porast sodelovanja med nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju vizualnih umetnosti, kot tudi med tistimi, ki delujejo na drugih področjih ustvarjanja. Tako je tudi pri večini programskih izvajalcev opazen porast t. i. interdisciplinarnih projektov, oziroma projektov, ki povezujejo več področij.

V okviru galerijske dejavnosti v prostorih MOL je bilo v letu 2018 izvedenih 48 razstavnih projektov. Poleg predstavitev avtorjev s področja vizualnih umetnosti so del programa v razstaviščih tudi lani predstavljali razstavniki projekti javnih zavodov, kulturnih društev, nevladnih organizacij, fakultet in akademij ter razstav v okviru mednarodnega in medmestnega sodelovanja, razgrnitve javnih natečajev MOL pa tudi proslavljanja obletnic in jubilejev, ki so del identitete Ljubljane. V sklopu razstavnega programa s področja vizualnih umetnosti je bilo izvedenih 60 spremljajočih dogodkov (javna vodstva, okrogle mize, delavnice).

V letu 2018 je za razstavljalce v Galeriji Kresija, uvrščene v razstavniki program preko javnega razpisa, MOL prevzemal stroške oblikovanja in tiska vabila/zloženke ter plakata, prevode tiskovin v angleški jezik, zavarovanja razstavnih eksponatov, fizičnega varovanja razstav, tekočih obratovalnih stroškov prostorov, promocije otvoritvenih dogodkov in reprezentance.

Vsi razstavljalci, uvrščeni v razstavne prostore MOL, so bili upravičeni do brezplačne uporabe razstavnega prostora. Razstavljalci – samozaposleni v kulturi in fizične osebe so bili v sklopu brezplačne uporabe razstavišča upravičeni tudi do izplačila honorarja za konceptualno prilagoditev razstavnega projekta na dodeljen razstavni prostor.

Programski dosežki javnih zavodov na področju vizualnih umetnosti v letu 2018:

Ljubljanski grad

V sklopu likovno-galerijskega programa za leto 2018 je bila osrednja pozornost namenjena vodilni temi kulturno-umetniškega programa Ljubljanskega gradu, zmaju ter 100. obletnici smrti Ivana Cankarja. Slednjo so zaznamovali z razstavo »*Cankar v stripu*«, ki je obudila spomin nanj, spodbudila k branju njegovih del in poudarila njihov pomen v današnji družbi. Na področju likovno-galerijskega programa so nadaljevali dolgoletno partnerstvo z Muzejem novejšje zgodovine Slovenije, Društvom likovnih umetnikov Ljubljana in revijo National Geographic Slovenija. V prvi polovici leta so pripravili dve razstavi v sodelovanju z Društvom likovnih umetnikov Ljubljana in sicer se je v Galeriji »S« s slikarsko razstavo predstavila slikarka Duša Jesih, v Peterokotnem stolpu pa kiparka Dragica Čadež. Konec aprila so v Kazematah odprli osrednjo razstavo leta 2018, razstavo »*Zmaj vseh zmajev*«, ki so jo pripravili v sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem. Prav tako je bila zmaju posvečena razstava ilustracij Lile Prap v Peterokotnem stolpu z naslovom »*Zmaji!?*«. V poletnem času so v Palaciju in Stanovski dvorani gostili fotografije italijanskega modnega fotografa Giampaola Sgure, jeseni pa utrdili sodelovanje z National Geographicom Slovenija s fotografsko razstavo »*Photo Ark*« Joela Sartoreja in prikazali strip *Tolpa mladega Ješue* Tomaža Lavriča. Razstavni program so sklenili dobrodelno in se povezali s Slovensko fundacijo Unicef z razstavo Punčke iz cunj, v sklopu katere je bilo posvojenih 322 punčk.

Mednarodni grafični likovni center (MGLC)

V letu 2018 je Mednarodni grafični likovni center (v nadaljnjem besedilu: MGLC) nadaljeval z izvajanjem svoje vizije. Pri tem je bila posebna pozornost namenjena vzpostavitvi Ustvarjalnega centra Švicarija kot novega prizorišča za izvajanje programskih dejavnosti in razvijanje novih pristopov pri angažiranju različnih občinstev. S projektom *Švicarija: skupnost, umetnost in narava*, se je v Ustvarjalnem centru Švicarija začel celoletni razstavni, pedagoški in spremljevalni program, ki vzpostavlja model za delovanje stavbe tudi v prihodnje. Večplastna razstava in pester program dogodkov v sklopu projekta (8.209 obiskovalcev in več kot 120 izvedenih dogodkov) so pripomogli k temu, da je danes Švicarija prepoznavna kot novo živahno in atraktivno kulturno stičišče Ljubljane. Na področju javne službe je bila najpomembnejša izvedba evidentiranja zasebne zbirke družine Debenjak. Evidenca obsega 810 umetniških del, večinoma grafik in risb ter 56 slikarskih del. Rezultat evidentiranja je tudi izbor del za razstavo, ki so jo odprli avgusta in pripravo obširne monografije o Riku Debenjaku v letu 2019. Program MGLC je zaznamovalo tudi tesno medinstitucionalno sodelovanje in inovativen spremljevalni program. Poseben poudarek pri spremljevalnem programu je bila nadgradnja razstave Davida Lyncha, ki je z začasnim galerijskim ateljejem obiskovalce usmerjal v aktiven odziv na razstavo. V okviru programa 2018 so pripravili tri posamične razstave grafičnih umetnikov mlajše generacije, ki so opozorile na aktualnost grafičnega medija kot orodja za družbeno ozaveščenost. Pomembno je izpostaviti še dve razstavi, ki sta bili odprti v letu 2018, in sicer razstava ključnih del ikone svetovnega grafičnega oblikovanja Miliona Glaserja, ki jih je

ustvaril med leti 1966-2016. Ljubljana je od avtorja in njegovega sodelavca Mirka Ilića prejela v dar 35 najboljših del, vključno z legendarnim plakatom za mesto New York, *I love NY*. Razstava je pomembna tudi za to, da opomni na pomen grafičnega oblikovanja, ki nas spremlja v vsakdanjem življenju kot tudi, da je to vrsta umetnosti, ki se je premalo zavedamo.

Decembra so odprli še zadnjo razstavo tega leta in sicer so na ogled dela legendarne italijanske grafične oblikovalke Natalie du Pasquier. Njene kompozicije transformirajo prostore Mednarodnega grafičnega likovnega centra v niz mikrookolij. Umetnica v njih uporabi motive s svojih slik, grafik, risb in zidnih poslikav, ki jih je ustvarila v več kot treh desetletjih, pa tudi iz nove serije sitotiskov, ki je nastala prav v ateljeju za sitotisk v MGLC.

Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML)

Na področju galerijskega delovanja je Muzej in galerije mesta Ljubljane (v nadaljnjem besedilu: MGML) v letu 2018 sledil visokim standardom kakovosti na področju postavljanja razstav in odprl vse načrtovane razstave: tako samostojne kot tiste, ki so nastale v medinstitucionalnem sodelovanju, s čimer so utrjevali ugled naše institucije kot ene najuspešnejših v Sloveniji in širši regiji. Pri pripravi tekočih in prihodnjih projektov so sodelovali s številnimi domačimi in tujimi ustanovami ter že začeli z izvajanjem vsebinskih priprav za Galerijo Cukrarna, ki smo jo pričeli obnavljati avgusta 2018.

V Mestni galeriji Ljubljana posebej izpostavljam skupinsko kiparsko razstavo »Zgoščevanje« in razstavo Tomislava Gotovca. Razstava »Zgoščevanje« je prinesla zaključen vpogled v slovensko kiparsko produkcijo, saj je bila skupinska razstava že četrta po vrsti, ki je tematsko obravnavala razmerja med materijo in vizualno povednostjo. Da bi razstava predstavila čim večjo raznolikost, je upoštevala različne selektivne kriterije od obravnave materije, prostora in nenazadnje osebnih poetik avtorjev. Razstava je širši javnosti predstavila izbor del nekaterih najvidnejših slovenskih akademskih kipark in kiparjev različnih generacij in tako ponudila obiskovalcem celovit vpogled v sodobno slovensko kiparstvo. Razstava konceptualnega umetnika Tomislava Gotovca je predstavila šestdesetletno delovanje pionirja na področju različnih medijev, od eksperimentalnega in strukturalističnega filma do hepeningov, akcij in performansov. Razstava »Ne sprašujte, kam gremo« je poleg antologijskih del obsegala tudi raznovrstno dokumentacijo o javnih akcijah enega največjih sodobnih umetnikov naše regije. Kulturni center Tobačna 001 nadaljuje s predstavljanjem mladih prodornih avtorjev iz slovenskega in mednarodnega prostora, ki se v galeriji predstavijo z enim, posebej za ta prostor narejenim projektom. Razstava slovenskega kiparja Borisa Beje, projekt Nikite Kadan ter Dušice Dražić in Wima Janssena so bile celostne prostorske postavitve, ki so tematizirale pozicijo posameznika v kaotični sodobnosti. Projekti so bil dobro sprejeti znotraj strokovne in laične javnosti.

Program Galerije Jakopič je bil v letu 2018 usmerjen v predstavitev pomembnih slovenskih in tujih ustvarjalcev na področju fotografije. Po zaključku retrospektivne razstave fotografij Tihomirja Pinterja, mojstra črno-bele analogne fotografije, so konec marca odprli retrospektivno razstavo »Fotograf« tržaškega/slovenskega fotoreporterja Maria Magajne, ki je s svojim objektivom ovekovečil polstoletno zgodovino Trsta in ga štejemo za enega od začetnikov profesionalnega slovenskega fotoreporterstva. Maja je sledilo odprtje pregledne razstave francoskega fotografa svetovnega slovesa Marca Ribouda. Kot nekdanji član agencije Magnum Photos, je dolga leta deloval kot fotoreporter, vzporedno pa snoval svoj avtorski opus, ki je

nastajal predvsem na številnih potovanjih po vsem svetu. Fotografija je bila tema tudi mednarodne konference »*Photographic Histories in Central and Eastern Europe*« (Zgodovine fotografije v srednji in vzhodni Evropi), ki so jo v sodelovanju z mednarodnimi partnerji organizirali maja. Galerija Jakopič kot prostor alternativnih pogledov na meje posameznih umetnostnih zvrsti je že sedmo leto zapored sodelovala pri projektu »*Sound Explicit*«, ciklusu eksperimentalnih zvočnih in avdio performansov. Program v letu 2018 so zaključili z decembrskim odprtjem fotografske razstave »*Na moje oči: Zgodbe iz Iraka*«, ki predstavlja Irak skozi oči mlajše generacije tamkajšnjih fotografov. S svojim delom so ustvarili edinstven in izviren pogled na Irak, ki prikazuje fragmentirano podobo današnjega življenja v državi.

V Galeriji Vžigalica (MGML) so leto 2018 začeli angažirano z razstavo »*Privatno*« Siniše Labrovića, družbenopolitično trenutno najbolj angažiranega hrvaškega umetnika. »*Morje ob mestu*« je bila druga v seriji razstav na temo približevanja regionalnih sodobnih umetniških tokov. Na njej so februarja predstavili sodobno umetniško produkcijo ustvarjalcev iz Trsta in njegove okolice. Fotograf, grafični oblikovalec in izkustveni umetnik Metod Blejec nam je aprila na razstavi »*Sedem let potovanja*« predstavil svojo prakso potovanja, gibanja in hoje. Skozi delavnice, vezane na različna doživljanja Ljubljane in okolice, ter kreativna in doživljajska vodstva, bo v svoja umetniška dela vpletel tudi zainteresirano občinstvo. Maj in junij sta bila že tradicionalno osvetljena s festivalom Svetlobna gverila, ki se je tokrat osredotočil na barve. Julija so gostili Ali Bramwell, novozelandsko kiparko in performerko. Septembra so v sodelovanju s perspektivnim mladim ameriškim kustosom Aaronom Moultonom pripravili razstavo »*Zavedanje motrečega očesa*«, ki se je vsebinsko navezovala na fenomen teorij zarot, v katere ljudje verjamejo. Leto 2018 so zaključili z razstavo »*Zemljostik*«, projektom umetnice Saše Spačal, ki ustvarja na presečišču intermedijske umetnosti, raziskovanja živih sistemov in zvočnih frekvenc.

Program Bežigradske galerije 1 in 2 je bil tudi v letu 2018 namenjen predstavljanju tematskih razstav: cikli in serije del iz posameznih obdobji umetnic in umetnikov ali skupin, ponavljajoči se motivi v ustvarjanju posamezne umetnice ali umetnika, ponavljajoča se geometrijska ali geometrična oblika v ustvarjanju, likovna inovativnost, likovno delo v postopku nastajanja, grafična notacija kot likovno delo, vizualna poezija kot likovno delo, umetnost po pošti. Vsakoletna razstava »*Od skice do lutke*« je namenjena najmlajšim obiskovalcem, kljub temu si jo ogleda tudi veliko število starejših. Na razstavi predstavljajo likovne umetnike, ki ustvarjajo tudi lutke oz. ustvarjajo skice za lutke in lutkovna gledališča. Na razstavah lahko primerjamo osnutke in njihove uresnitve v lutkah ter jih opazujemo tudi na video projekcijah. Ob razstavah organizirajo tudi video projekcije lutkovnih predstav in likovne delavnice.

2. cilj: Okrepitev kakovosti in raznolikosti projektov v javnem prostoru in večji delež vizualne produkcije v mestnem središču.

V letu 2018 je galerija DobraVaga, ki deluje v okviru Center urbane kulture Kino Šiška (v nadaljnjem besedilu: CUK Kino Šiška), izpeljala 43 samostojnih in skupinskih projektov s področja sodobne vizualne umetnosti, na katerih so se javnosti predstavili tako domači kot tuji avtorji in avtorski kolektivi s sodobno likovno produkcijo v najrazličnejših medijih (slika, grafika, risba, ilustracija, strip). Dva od dogodkov so pripravili tudi na Madžarskem, več dogodkov pa v sodelovanju z drugimi zavodi in društvi. Na ta način razstavno-projektni prostor DobraVaga še naprej gradi na povezovanju in trdnem sodelovanju z umetniki in drugimi akterji na področju kulture, vse bolj pa se tudi povezuje z mednarodno sceno ter poskuša

prepoznavnost in kvaliteto tukajšnje aktualne vizualne produkcije ozvestiti tako v Ljubljani kot mednarodnem prostoru.

Med razstavami velja izpostaviti: *Umetnik/umetnica na mesec*, cikel razstav ustvarjalcev mlajše generacije, ki jih spremlja cikel pogovorov *Z umetnikom/umetnico osebno* (avtorji: Anja Jelovšek, Manuel Fabris, Marko Lekič – Mleko, Maja Poljanc, Vedran Štimac – PoliteBastART, Dalea Kovačec, Petra Korent, Monika Slemc, Maruša Uhan, Sanja Pocrnjić, Neža Perovšek) in *Zine vitrine*, cikel zin razstav, predavanj in delavnic (avtorji: Jure Šajn, Teja Miholič, Tisa Neža Herlec, Horrid Habits, Assemblage Atlas, Nina Urh, Miha Perne, Ivana Armanini, Matej Počervina, Peter Ferlan).

V sklopu programa *Zine vitrine* so izvedli tudi nekaj zahtevnejših projektov. Jasna Jernejšek je v okviru programa kurirala razstavo Fotoknjiga in fotozin, h kateri je povabila 31 umetnikov in fotografov ter dve neodvisni založbi. Razstava je bila zastavljena kot pregled produkcije fotoknjig in fotozinov v Sloveniji v preteklih petih letih, ob njej pa so v koprodukciji z Zavodom Sektor izdali tudi katalog in pripravili manjši tematski simpozij. Z zbirko zinov iz naše čitalnice so gostovali na mednarodnem zin festivalu Ukmukfukk Zinefest v Budimpešti, kjer so pripravili kurirano skupinsko razstavo na temo medija fotokopije »*Nezvesta kopija*«. Gostujoči makedonski kolektiv Assemblage Atlas je ob razstavi pripravil tudi delavnico na temo premisleka o institucijah sodobnih umetnosti, ameriški avtor zinov in urednik Joseph Carlough pa je ob izdaji svojega novega zina izvedel performans branja poezije. V okviru festivala Parada ponosa 2018 so gostili tudi stripovsko razstavo in delavnico Rudy Loewe. Uspešno pa je bil izveden tudi 4. mednarodni zin poziv »*Zine 4 vitrine*«, na katerega se je odzvalo kar 45 avtorjev.

V letu 2018 so v Odprtem ateljeju gostili umetnike in umetnice mlajše generacije: Nika Rupnik, Petra Korent, Mia Paller, Maruša Uhan, Evgen Čopi Gorišek.

V sodelovanju z *Bienalom neodvisnih* so izvedli interno delavnico in javno predstavitev rezultata knjige umetnika FACE-TO-FACE: Blind Date vol. 2, ki povezuje tukajšnje umetnike z umetniki iz tujine.

Ob drugi obletnici obstoja galerije DobraVaga so gostili razstavo dunajskega umetniškega kolektiva SOYBOT, ki raziskuje predvsem sodobne možnosti grafične umetnosti in riso tiska. Ob razstavi so pripravili tudi delavnico risarske terapije. V okviru festivala stripa *Tinta* so gostili nemško založbo Rotopol in razstavo Skrivnostni šov. V sklopu njihovih razstav so povabljeni umetniki prejeli kartonaste škatlice z naborom drobnih predmetov kot virom navdiha. Ustvarjalci so jih s pomočjo domišljije in asociacij povezali v ilustraciji. Razstava končna dela predstavlja ob fotografijah škatlic in obiskovalcem tako nudi vpogled v ustvarjalni proces posameznih umetniških del.

V letu 2018 so več pozornosti posvetili prodajnim razstavam ter jih preko nove kontekstualizacije poskušali približati širšim občinstvom, ki morda menijo, da jim sodobna umetnost ni blizu. Na ta način so pripravili kurirane prodajne razstave »*Sveže ribe #springing*« (nova dela najmlajše generacije), »*Urban playground*« in *Sodobna grafika #printing* (grafična produkcija danes).

Še posebej velja izpostaviti nadaljevanje razstavnega projekta potujoče skupinske razstave »Off the hook«, ki je v 2017 gostovala v Berlinu, z novo edicijo 2018 pa v Budimpešti. Skupinsko razstavo je kurirala Tia Čiček. »Off the hook« je mednarodni razstavni projekt, ki poslanstvo galerije DobraVaga širi izven lokalnih okvirov. Z združitvijo oblikovno kurioznih avtorjev različnih ozadij poskuša vzpostaviti platformo za spoznavanje in predstavljanje tukajšnjih likovnih produkcij v tujini.

3. cilj: Povečanje prodaje likovnih del sodobnih ustvarjalcev oziroma tekoče likovne produkcije in vzgoja publike.

V okviru programskega razpisa je bil izveden naslednji ukrep: *MOL bo v vseh razstaviščih in galerijah spodbujal programe, ki bodo omogočali dostopnost programskih vsebin raznolikim in ranljivim družbenim skupinam s poudarkom na osebah s posebnimi potrebami (senzorno, gibalno in intelektualno ovirani) in programom kulturno-umetnostne vzgoje s poudarkom na tretji triadi osnovne šole.* Eden od kriterijev na razpisu je določal, da izvajalci načrtujejo programske vsebine, dostopne raznolikim in ranljivim družbenim skupinam, s poudarkom na osebah s posebnimi potrebami (senzorno, gibalno in intelektualno ovirani). Izpolnjevali so ga vsi prijavljeni programski izvajalci s področja vizualnih umetnosti (Zavod Masa, Zavod P.A.R.A.S.I.T.E., Društvo Škuc, KUD Mreža, Društvo likovnih umetnikov Ljubljana, Društvo Photon in Forum Ljubljana).

V okviru razstavnega programa v prostorih MOL smo v letu 2018 spodbujali programe, ki so omogočili dostopnost programskih vsebin raznolikim in ranljivim družbenim skupinam s poudarkom na osebah s posebnimi potrebami. V Mestni hiši smo na razstavi »S čopičem po Sloveniji do Ljubljane« predstavili delovanje združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami, na razstavi »Potovanje« pa delovanje Društva za pomoč odraslim osebam z motnjo avtističnega spektra. Prav tako smo prispevali k ozaveščanju ekoloških tem z razstavami »Neizkoriščeni potenciali invazivnih tujerodnih rastlin«, »Čebela v Ljubljani«, »Drugi krog« (izdelki študentov ALUO, narejeni iz sekundarnih surovin) in »Za okolje poskrbimo – skupaj se peljimo« v okviru Evropskega tedna mobilnosti 2018. V Galeriji Kresija smo v sodelovanju z Društvom SOS telefon pripravili družbeno angažirano razstavo »Ko je drugič udaril v vrata, sem čez luknjo prelepila plakat« in se s tem učinkovito vključili v različne aktivnosti ozaveščanja te problematike. Skozi dela mladih slovenskih umetnikov je bilo predstavljeno 10 pripovedi žensk, ki so se zaradi doživljanja nasilja umaknile v varno hišo.

4. cilj: Popularizacija stripa.

V sklopu mednarodnega festivala stripa *Tinta* (prej Stripolisfest), ki se je odvijal med 2. in 14. oktobrom 2018 na različnih prizoriščih v Ljubljani, je bilo izvedenih več razstav, delavnic, pogovorov, predavanj, filmskih projekcij, stripovski sejem, pripovedovalskih in drugih dogodkov, ki so s svojimi vsebinami nagovarjali različne ciljne publike, tako mlado občinstvo kot širšo in strokovno javnost. Festival, ki ga vodi in koordinira CUK Kino Šiška, je povezal številne javne zavode, nevladne organizacije in druge akterje s področja kulturne in umetniške produkcije z namenom popularizacije stripovske ustvarjalnosti: Forum Ljubljana, Zavod VigeVageKnjige, Mestno knjižnico Ljubljana, Knjigarno Azil, Slovensko kinoteka, Slovenski filmski arhiv pri Arhivu RS, Radio Študent, KUD Mreža, Zavod Stripolis, Pritličje, Vodnikovo domačijo, Slovensko mladinsko gledališče, MSUM, Društvo GUMB, TAM-TAM, ALUO in še nekaj deležnikov iz drugih slovenskih mest. V produkciji CUK Kino Šiška je bilo v okviru

festivala izvedenih 12 dogodkov, v soorganizaciji 4 dogodki, ostali programski partnerji pa so izvedli še 12 dogodkov.

Festival je v središče postavil raznolikost in širino sodobne stripovske ustvarjalnosti, ponudil vpogled v pisano bero najnovejših domačih stripovskih izdaj, ob preverjenih stripovskih klasikih pa je predstavil sveža imena in projekte, ki prestopajo stripovske okvire in vstopajo v živahen dialog z različnimi sočasnimi umetniškimi praksami. Z gostovanjem priznanih tujih stripovskih ustvarjalcev in strokovnjakov je omogočil vpogled v živahno mednarodno dogajanje in trende na področju sodobnega avtorskega stripa ter na ta način širil mrežo ustvarjalnosti in izmenjav preko slovenskih meja. Na festivalu se je predstavilo 8 slovenskih stripovskih ustvarjalcev in ustvarjalcev različnih generacij (Kaja Avberšek, Sanja Pocrnjić, Matej Kocjan - Koco, Zoran Smiljanić, Marko Kociper, Ciril Horjak, miha ha) ter 8 priznanih tujih gostov (Ute Helmbold, Rita Fürstenau in Alice Socal – založba Rotopol iz Nemčije; Ivana Armanini, Helena Klakočar, Irena Jukić Pranjić, Darko Macan, Dalibor Talajić iz Hrvaške), na dogodkih pa so sodelovali tudi mnogi drugi akterji stripovske in kulturno-umetniške scene (scenaristi, uredniki, založniki, pisatelji, publicisti, kritiki, vizualni umetniki, kuratorji...). Posebej velja izpostaviti pripovedovalsko-glasbeno otvoritev festivala s stripom Jezdec na ljubljanskem pokopališču Navje, razstavi trojček v galeriji DobraVaga (Rotopol, Ivana Armanini, Sanja Pocrnjić), zelo dober odziv pa so pozele tudi različne delavnice s področja stripovske ustvarjalnosti, ki so jih vodili tuji gosti festivala, udeležili pa so se jih tako stripovski ustvarjalci in študentje ALUO kot drugi stripovski navdušenci.

Forum Ljubljana, v okviru katerega deluje uredništvo revije Stripburger, je v letu 2018 nadaljeval s celostno obravnavo stripovske umetnosti: poleg več knjižnih izdaj je program obsegal več predstavitev novih del domačih stripovskih avtorjev, serijo javnih pogovorov, predstavitev in drugih promocijskih programov, kot tudi vrsto aktivnosti na področju kulturne vzgoje.

V sklopu založniške dejavnosti je bilo izdanih 6 stripovskih albumov, med katerimi zagotovo izstopa stripovska monografija, posvečena Ivanu Cankarju (*Ivan Cankar: podobe iz življenja; Zoran Smiljanić in dr. Blaž Vurnik*), ki je bila na 34. Slovenskem knjižnem sejmu razglašena za knjigo leta 2018. Ob tem sta bili izdani tudi dve številki revije Stripburger, kjer so bili s svojimi deli, recenzijami in intervjuji predstavljeni številni domači in tuji stripovski avtorji. Razstavi program Stripburgerja je obsegal več samostojnih avtorskih predstavitev ustvarjalcev kot so Marko Kociper, Kaja Avberšek, Matej Kocjan – Koco in Andrej Štular. Del predstavitev je potekal v okviru stripovskega festivala *Tinta*. Vrhunec razstavne sezone je bila nedvomno skupinska večmedijska razstava z naslovom »IC 2.0«, prav tako posvečena Ivanu Cankarju, kjer je v metelkovski galeriji Alkatraz ob boku več stripovskih avtorjev sodelovala tudi vrsta drugih slovenskih umetnikov. Izhodišče projekta je predstavljala že omenjena monografija o Ivanu Cankarju: na razstavi je bila predstavljena serija skic in originalnih risb iz albuma.

Aktivnosti na področju stripa je zaokrožil razstavi projekt in natečaj *Živel strip! Živela animacija!*, namenjen najmlajši publiki. Skozi projekt sta bila predstavljena italijanski in slovenski stripovski avtor, katerih dela sta udeležencem natečaja služila za navdih: v letu 2018 sta bila to Manuele Fior in miha ha. Njuna razstava v galeriji Kresija (MOL) je v spremljevalnem programu obsegala tri vodstva in delavnico. Razstava del udeležencev natečaja je bila realizirana v Trubarjevi hiši literature. Na natečaj je prispelo 517 stripovskih del, ki jih je ustvarilo 512 učencev in 33 dijakov iz Slovenije in Trsta, sodelovalo pa je 38 osnovnih in 4

srednje šole ter 13 posameznikov. 59 osnovnošolcev je ustvarilo 14 kratkih animiranih filmov. V sklopu projekta je bila izvedena tudi delavnica izdelave stripovske majice v RogLab-u. Razstavo v galeriji Kresija si je v slabem mesecu dni ogledalo preko 1.600 obiskovalcev.

Program je obsegal tudi več delavnic, odprtih za širšo javnost in namenjenih različnim starostnim skupinam in profilom ustvarjalcev. Tako sta denimo pesnica Anja Golob in stripar David Krančan izpeljala Stripburgerjevo poetično delavnico stripa v Trubarjevi hiši literature, omeniti pa velja tudi priznanega striparja in scenarista Darka Macana iz Zagreba, ki je v MSUM in CUK Kino Šiška izpeljal predavanje o stripovskem scenariju oziroma scenaristično delavnico. Zaokrožen in celovit program Foruma Ljubljana na področju stripovskega ustvarjanja je tako v letu 2018 obsegal vrsto uspešno izvedenih in ustrezno promoviranih aktivnosti, ki so bile po odzivih sodeč odlično sprejete tako med strokovno kot tudi najširšo publiko. Aktivnosti so bile prvenstveno namenjene popularizaciji in razvoju stripovske kulture, podpori domačim avtorjem in predstavljanju njihove aktualne stripovske produkcijeter seveda vzgoji najmlajše in tudi nekoliko starejše publike. Ob tem je bila izvedena tudi serija predstavitev na mednarodnih stripovskih sejmi in festivalih (Gent, Angouleme, Erlangen), s čimer Stripburger skrbi tudi za mednarodno promocijo slovenskih avtorjev.

2.3. Glasbene umetnosti

1. cilj: Zagotoviti pogoje za kontinuirano izvajanje kakovostne glasbene produkcije.

Tudi v letu 2018 smo nadaljevali izvajanje programov v okviru javnega razpisa za štiriletno obdobje na področju glasbenih umetnosti in s 14 organizatorji glasbenih dogodkov sklenili anekse k osnovnim pogodbam za program v letu 2018. S podaljšanjem obdobja, v katerem imajo izvajalci zagotovljena sredstva MOL iz treh (javni razpis 2013-2015) na štiri leta (javni razpis 2016-2019), smo izboljšali pogoje za njihovo delovanje in jim omogočili, da svoj program načrtujejo, sklepajo koprodukcijske in izvajalske pogodbe ter si zagotovijo boljše poslovne pogoje.

Programski dosežki javnih zavodov na področju glasbenih umetnosti v letu 2018:

Svetovno priznana in izjemno inovativna katalonska zasedba La Fura dels Baus je odprla 66. Festival Ljubljana s predstavo Sfera Mundi – Potovanje okoli sveta. Režiser Carlus Padrissa je posebej za Ljubljano in Kongresni trg v letu 2018 pripravil kombinacijo glasbe, posebnih, tudi svetlobnih učinkov, videa, akrobatike in plesa. Do 3. septembra so se v okviru poletnega festivala Ljubljana Festival zvrstili še Münchenski filharmonični orkester, filharmonični orkester milanske Scale, Kraljevi orkester Concertgebouw iz Amsterdama, sopranistki Kristine Opolais in Diana Damrau, Peter Bence, Akademski državni balet Borisa Eifmana iz Sankt Peterburga, tenorist Marcelo Álvarez, zasedbi Laibach in Voca People ter koreograf Edward Clug. Na sporedu so bile tudi opere Rigoletto z Leom Nuccijem v naslovni vlogi, Hasanaginica v izvedbi Sarajevskega narodnega gledališča in Rensko zlato. Obiskovalci so si lahko ogledali predstavo kitajskega baleta Zgodbe Svilne poti. Jesen so zaznamovali Mladi virtuozi, v zimskem času pa se je zvrstila vrsta božičnih koncertov v sodelovanju z Glasbeno šolo Ljubljana Vič – Rudnik.

Koncept programa CUK Kina Šiška je bil v letu 2018 v fazi izvedbe pomembnih koncertnih in drugih dogodkov in profiliranja programa na slovenskem in evropskem kulturnem zemljevidu.

Izvedli so obsežen, kakovosten in raznovrsten program, dosegli najvišjo letno obiskanost dogodkov in galerije DobraVaga doslej, krepili sodelovanje z domačimi in tujimi producenti in organizatorji (festival MENT Ljubljana, MENT platforma, CoFestival in Tinta), okrepili medijsko umeščenost v širši regiji, ter z različnimi vizualnimi, debatnimi, humanitarnimi, družbeno odgovornimi in ostalimi projekti socializirali objekt z okolico (Šiška Open in delna revitalizacija Trga prekomorskih brigad). Uspešno so promovirali slovenske umetnike, sodelovali s partnerji v evropskih projektih in najuspešneje doslej pridobivali namenska sredstva za posamične projekte (večletni INES projekt v okviru MENT-a, Liveurope, EDN). Zavod je svojimi vsebinami in članstvi postal prepoznaven na mednarodni ravni. Uspešna je bila tudi peta izvedba mednarodnega plesnega CoFestivala in nekatere ekskluzivne premierne ali nagrajene uprizoritve (*Skupaj, Odilo*).

Poleg mednarodnega sodelovanja so se aktivno vključevali tudi v mednarodne mreže. Na glasbenem področju so nadaljevali Liveurope, katerega član je CUK Kino Šiška postal konec leta 2016. Članstvo je prineslo tudi sredstva za gostovanja tujih glasbenikov v Sloveniji v letu 2018 in dalje. MENT Ljubljana nadaljuje uspešno mreženje v prestižni evropski mreži ETEP (European Talent Exchange Programme). V mreži sodeluje 90 evropskih festivalov, ki s svojimi medijskimi partnerji (radijskimi postajami EBU) aktivno pospešujejo kroženje evropskega glasbenega repertoarja tako po festivalih kot tudi v radijskem etru. Partnersko so se pridružili mednarodnemu projektu INES, ki združuje najpomembnejše t.i. showcase festivale v Evropi.

2. cilj: Okrepiti podporo uspešnim in kakovostnim glasbenim festivalom v Ljubljani.

V letu 2018 smo poleg obeh že utečenih javnih razpisov pripravili poseben javni razpis za podporo festivalom v Ljubljani za obdobje 2018-2019. S tem smo omogočili podporo več odličnim glasbenim festivalom in glasbenim ciklom. Ljubljana se lahko pohvali z vrsto izrednih glasbenikov, ki svoje znanje in talent predstavljajo na različnih festivalih. Vsako leto se zvrsti najmanj 10 glasbenih festivalov različnih glasbenih žanrov, na katerih sodelujejo vrhunski domači in tuji ustvarjalci in poustvarjalci. Naj omenimo le nekatere med njimi: Druga godba, Poletje v Stari Ljubljani, Slowind festival, UNICUM, Stropor festival, festival Spektrum, Noči v Stari Ljubljani, Mednarodni poletni festival mladih, Cellofest, Tresk festival, Jazz oder ...

Po vzoru priznanega mednarodnega festivala *Fête de la Musique*, ki že od leta 1982 poteka v več kot 100 državah in 340 mestih 21. junija po vsem svetu, tudi v Ljubljani slavimo mednarodni *Praznik glasbe*, na katerem se tako ljubiteljski kot poklicni glasbeniki različnih zvrsti brezplačno v živo predstavijo domačemu občinstvu in turistom, ki v enem dnevu dobijo edinstven vpogled v slovensko glasbeno ustvarjanje.

Praznik glasbe programsko nastaja v sodelovanju Oddelka za kulturo in SIGIC-a, ki dogodek tudi organizacijsko izvede.

3. cilj: Vzpostaviti Hišo glasbe kot prostor glasbenega ustvarjanja

Srednje velika dvorana za glasbeno udejstvovanje, še bolj pa prostori za vadbo glasbenikov različnih žanrov, profilov in starosti, je ostala v letu 2018 izziv. Glasbena hiša, ki bi združevala produkcijske in vadbene prostore, hkrati pa omogočala obiskovalcem dostopanje do virtualnih glasbenih vsebin oziroma poslušanje glasbe, je projekt, ki ga bi vsebinsko umeščali v različne prostore. V letu 2018 je bil namreč obnovljen Četrtni mladinski center v Črnučah, ki prav

mladim glasbenikom ponuja možnost vadbe in glasbenega ustvarjanja. Ljubljana ima nekaj zbirk instrumentov in glasbenih materialov, ki pa so bolj arhivsko-muzejske narave. Združitev stare in sodobne glasbene ustvarjalnosti različnih glasbenih žanrov in možnost interaktivnega sodelovanja potencialnih obiskovalcev Hiše glasbe bi lahko Ljubljani doprinesla zanimivo stičišče, kjer bi se srečali ljubitelji, ustvarjalci in poustvarjalci glasbene umetnosti. Delno bomo ukrep uresničevali v večnamenski dvorani v prenovljeni Palači Cukrarna in v Četrtnem mladinskem centru Črnuče.

2.4. Intermedijske umetnosti

Področje intermedijskih umetnosti zajema programe in projekte, ki se opisujejo predvsem kot spletna ali (post)internetna umetnost, navidezna oziroma mešana resničnost, multimedijски performans, interaktivna instalacija, robotska umetnost, kibernetska umetnost, digitalno arhiviranje, biotehnoška umetnost, raziskovalna medijska umetnost, digitalne skupnosti, sodelovanje ali hekvizem, oziroma različni prepleti naštetega. Gre za projekte, ki skozi umetnostno prakso uporabljajo in predstavljajo procese, produkte ter vplive tehnologij, znanosti in z njimi povezanih praks, pri čemer sodobne tehnologije uporabljajo na reflektiven, ustvarjalen in raziskovalen način.

Na področju intermedijskih umetnosti ni ustanovljenih javnih zavodov, so pa bili nekateri odmevni projekti izvedeni v okviru javnega zavoda Muzej in galerije mesta Ljubljane v sklopu festivala *Indigo*, ki je v 2018 potekal pod naslovom Govorice. Intermedijska razstava »Zavedanje motrečega očesa« v galeriji Vžigalica pod kuratorstvom ameriškega kustosa Aarona Moultona, je razgrinjala vrsto sodobnih teorij zarot, ki namenoma dezorientirajo in manipulirajo ciljne skupine, umetnik pa naj bi kot jasnovidec razgrinjal skrite resnice. Skozi kakofonijo ekranov in video zgodb na projekcijah so bili prikazana video dela, ki so jih domislili in ustvarili Vuk Ćosić, Constant Dullaart, Matt Johnson, Daniel Keller, John Koenig, Real Subliminal, Alexander Reben, Daniel R. Small, Raymond Steers, Brad Troemel. V okviru vsakoletnega festivala Svetlobna gverila je bil v letu 2018 izveden festival na temo barv: v Galeriji Vžigalica kot osrednjemu razstavišču so razstavljali s svetlobnimi instalacijami: Aleksandra Stratimirović & Athanassios Danilof, Yoko Seyama, Boštjan Čadež.

Poleg obeh festivalov je galerija Vžigalica izvedla še razstavo novozelandske umetnice Ali Bramwell »Delovna skica«: obljuba o delu, ki se osredotoča na obljube, ki nam je družba dala, da nas bo delo zgolj zaradi dela samega oplemenitilo in izpolnilo v življenju. MGML je izvedel dve kinetični instalaciji in video performans. Prvo je bilo iz 63 rabljenih metel in čistilnih orodij, oblikovanih v lestene z dodanim mehničnim zvokom, ki so ga povzročali motorji, ki so obračali metle. Sence metel na stenah so spominjale na skupino vojščakov z dolgimi kopji. V drugem prostoru je visela gruča odsluženih in vendar delujočih sesalcev, ki so povzročali hrup skupinskega sesanja. Gibajoči sesalci na žičnih vrveh zvezani v lestene pa so v senci na steni ponazarjali pajku ali hobotnici podobno pošast.

Konec leta 2018 je Galerija Vžigalica (MGML) gostila umetnico Sašo Spačal, ki ustvarja na presečišču intermedijske umetnosti, raziskovanja živih sistemov in zvočnih frekvenc. Razstava Zemljestik je bila zasnovana kot tridelni organizem povezan v osmico (neskončnost) vplivov smrti, življenja in simbioze, ki je presečišče obeh.

Razstavo je spremljal tudi simpozij *Intra_flux*, ki se je ukvarjal s postčloveškim stanjem planetarnega metabolizma v umetnosti, kulturi in teoriji. Predavatelji so bili: Saša Spačal, Karolina Sobecka, Regine Rapp, Chris de Lutz in Ida Hiršenfelder. V kulturnem centru Tobačna 001 je bila v letu 2018 izvedena razstava reškega kolektiva Fokus Grupe, ki uporabljata računalniške programe za razvrščanje umetnikov z objavami njihovih imen na e-fluxu in na osnovi tega izdelujeta slike.

CUK Kino Šiška je na področju intermedijskih umetnosti v letu 2018 izvedel mednarodno konferenco »*Taktika in praksa #6*« in Svetlobna gverila: Barve. Bogata je bila tudi avdiovizualna ponudba slovenskih premier dokumentarnih filmov (Burden, Don't Break Down, Električne sanje, Ti lahko idr.).

Med nevladnimi projekti v letu 2018 izpostavljamo Prešernovo nagrajenko 2018 Majo Smrekar s serijo projektov »*K-9_topologija*« v produkciji Zavod Kersnikova. Gostovanje programske enote »*Meta_bolus*« avtorjev Saše Spačal in Mirana Švajglja v Šanghaju na skupinski razstavi »*Machines Are Not Alone*« in na razstavi »*Device_art 6.018*« v Zagrebu je bil pomemben prispevek mednarodni dejavnosti Zavoda Kersnikova.

Dva programska izvajalca, Društvo Ljudmila in Zavod Projekt Atol sta svoje delovanje okrepila tudi z izvajanjem programa v prostorih Osmoza na Slovenski cesti 54, ki so jih pridobili leto prej. Prostore delijo še z Zavodom Delak, svoje projekte pa tam predstavljajo tudi drugi izvajalci s tega področja.

Program Zavoda Aksioma je v letu 2018 zaznamoval mednarodno prepoznan EU projekt *State Machines* – Umetnost, delo in identiteta v času globaliziranih algoritmov kot tudi intenzivno delo z mladimi umetniki v okviru iniciative U30+. Izstopala je tudi mednarodna konferenca Transnacionalizmi v Muzeju sodobne umetnosti Metelkova, ki jo je kuriral James Bridel.

Programski izvajalec Cirkulacija 2 je tudi lani uspešno nadaljeval s programom, ki temelji na povezovanju znanosti in umetnosti. Zavod Cona je v letu 2018 nadaljeval z uveljavljenim delovanjem radioCona, zelo pomemben premik v njihovem delovanju pa je bil začetek sodelovanja z Botaničnim vrtom, v okviru katerega so v prostoru Rastlinjaka Tivoli začeli projekt Steklenik, s katerim preko zvočnih raziskavah narave in okolja povezujejo umetniške in znanstvene prakse. V okviru Rezidence Cona so gostili več umetnikov s področja intermedijskih umetnosti.

1. cilj: Spodbujati akterje na področju intermedijskih umetnosti k vzajemni rabi prostorskih in tehničnih virov, k racionalizaciji upravljaljskega oz. organizacijskega deleža v proračunih projektov in programov.

Tudi v letu 2018 je bil izpolnjen ukrep, ki predvideva: *V projektni in programski razpis vnesti dodatne točke za izvajalce, ki načrtujejo vzajemno rabo prostorskih in tehničnih resursov in racionalizacijo upravljaljskega oziroma organizacijskega deleža v proračunih projektov in programov*, in sicer preko obeh razpisov, programskega in projektnege.

Vsi programske izvajalci in večina projektne je izpolnjevalo ta kriterij. Večina programskih izvajalcev je v okviru tega ukrepa poudarila sodelovanje z nevladnimi organizacijami, javnimi zavodi, še posebej tistimi, katerih ustanovitelj je MOL. Takšen ukrep je pri programskih

izvajalcih na področju intermedijskih umetnosti še posebej opazen, saj se v zadnjih letih zmanjšuje število prijavljenih izvajalcev na projektnem razpisu. Zaradi zahtevnosti vsebin je njihovo izvajanje lažje preko sodelovanja s programskimi izvajalci.

2. cilj: Povečati širšo zastopanost manj uveljavljenih ali še neuveljavljenih umetnic in umetnikov ter drugih deležnikov (npr. raziskovalcev ali poklicnih sodelavcev drugih disciplin) v prijavljenih programih in projektih ter s tem spodbujati raznolikost področja intermedijskih umetnosti.

Izpolnjen je bil ukrep, ki predvideva: *V projektni in programski razpis vnesti dodatne točke za izvajalce, ki načrtujejo vzajemno rabo prostorskih in tehničnih resursov in racionalizacijo upravljalkega oziroma organizacijskega deleža v proračunih projektov in programov*, in sicer preko obeh razpisov, programskega in projektnega.

Vsi programski izvajalci in večina projektnih je izpolnjevalo ta kriterij. Z izpolnjevanjem tega ukrepa smo spodbudili programske in projektne izvajalce k medgeneracijski raznovrstnosti, s poudarkom na neuveljavljenih ustvarjalcih. Na takšen način programski izvajalci delujejo kot inkubator delovanja še neuveljavljenih izvajalcev.

2.5. Knjiga in knjižnična dejavnost

2.5.1 Knjiga in bralna kultura

1. cilj: Dvig zanimanja za knjigo in branje pri vseh ciljnih skupinah.

Osrednji projekt spodbujanja družinskega branja Ljubljana bere smo uspešno izvedli tudi v letu 2018. Od leta 2008 v okviru tega projekta promoviramo kakovostno izvirno knjižno produkcijo za otroke, družinsko branje ter zavedanje o pomenu posedovanja knjig. Ljubljanske triletnike, osnovnošolce in četrtošolce smo obdarili z izvirnimi slovenskimi slikanicami in tako nadaljevali s kampanjo spodbujanja družinskega branja in branja najmlajših. Triletniki so ob sistematskem pregledu pri pediatru prejeli slikanico Mala pošast Mici avtorice Majde Koren in ilustratorke Jelke Godec Schmidt, prvošolci na prvi šolski dan Pesmi iz rimogojnice avtorja Andreja Rozmana Roze in ilustratorja Zvona Čoha, četrtošolci pa so ob obisku šolske knjižnice prejeli knjigo Požar avtorice Neli K. Filipić in ilustratorke Bojane Dimitrovski. Knjiga govori o aktualni problematiki razumevanja in sprejemanja med ljudmi, zato je avtorica h knjigi napisala tudi uvod kot pripomoček za pogovor z učenci. Vse knjige smo izbrali na javnih razpisih.

Uspešno je bil izpeljan tudi Literarni festival Literature sveta – Fabula 2018, ki je v Ljubljano ponovno povabil uveljavljene avtorje ter ob njihovih obiskih izdal prevode del, ki so bili na prodaj po dostopnih cenah. Osrednja tema festivala je bilo UPANJE. Gostujoči avtorji so na kakovostnih literarnih dogodkih poželi veliko zanimanje občinstva. V letu 2018 so literarno življenje Ljubljane obogatili: Terry Eagelton, Chantal Mouffe, Serhij Žadan, Lukas Bärfuss, Maylis de Kerangal, Slavenka Drakulić in Tayie Selasi. Vsi gostje so nastopili pred polno dvorano Cankarjevega doma, deležni so bili medijske pokritosti in zelo pozitivnih odzivov. V okviru festivala so izšli tudi prevodi del gostujočih avtorjev po 10 evrov za knjigo (knjige je izdala založba Beletrina). Vseh pet knjig gostujočih avtorjev je bilo prodanih v visokih nakladah, dve sta bili razprodani takoj po koncu festivala (Eagelton in Drakulić). Časnik Delo je izdal Fabulino prilogo, ki je dosegla preko 30.000 gospodinjstev, brezplačno pa je bila

razdeljena tudi na osrednjih prizoriščih festivala. Znotraj festivala je potekala Mlada Fabula, v okviru katere so v sodelovanju z Vodnikovo domačijo pripravili bralno uprizoritev mladinskega romana Bratovščina sinjega galeba, ki se v skladu s festivalskim fokusom ukvarja z upanjem. Po dogodku je bil izveden seminar filozofije za otroke. Fabula pred Fabulo, humanistični program festivala, je bila tudi tokrat uspešna, gosta Terry Eagleton in Chantal Mouffe sta bila deležna pozitivnih odmevov javnosti, oba dogodka pa sta bila razprodana. V okviru Filmske Fabule so bili predvajani trije filmi, povezani s fokusom festivala.

Ljubljana je konec leta 2017 prejela naziv »Branju prijazna občina«, ki ga podeljujeta Skupnost občin Slovenije in Združenje splošnih knjižnic Slovenije in se zavezala, da bo tudi v prihodnje spodbujala dobre prakse spodbujanja branja, zato smo se priključili prvemu Nacionalnemu mesecu skupnega branja, ki je potekal od 8. 9. do 8. 10. 2018 in katerega namen je bila promocija skupnega branja in bralnih dogodkov.

2. cilj: Dvigniti prepoznavnost Ljubljane kot Unescovega mesta literature

Ob pridobitvi naziva Unescovo mesto literature smo v okviru Javnega razpisa za izbor kulturnih projektov v letu 2018 podprli devet projektov promoviranja knjige in branja s poudarkom na oživitvi javnih površin v mestu, ki na inovativen način spodbujajo branje pri različnih ciljnih skupinah in povečujejo dostopnost knjige ter branja.

Ljubljana – Unescovo mesto literature in članica Unescove mreže kreativnih mest se je decembra 2015 pridružila mestom sveta, ki se zavedajo pomena kulture, knjige in branja za svoj razvoj. Pisarno Ljubljane – mesta literature upravlja zavod Divja misel, ki je na Vodnikovi domačiji vzpostavil pisarno mesta literature. Temeljni cilji delovanja pisarne so povezovanje in krepitev sodelovanja med akterji na literarnem področju, vzpostavitev podatkovnega literarnega atlasa, ozaveščanje in obveščanje javnosti o glavnih aktivnostih mesta literature, tvorno sodelovanje v mreži mest literature, povezovanje in sodelovanje pri projektih, na festivalih in vzpostavitev pozitivnih praks mednarodnih izmenjav, da bi pisarna postala središče ključnih podatkov o Ljubljani kot mestu literature. Eden izmed ciljev delovanja pisarne je bil okrepiti medresorsko povezovanje literature z različnimi kulturnimi sferami in tako so v sodelovanju s Slovensko kinoteko avgusta pripravili festival Poletje na platnu in med platnicami, v sodelovanju s festivalom Mesto žensk pa so na festival pripeljali dve umetnici, ki ustvarjata na preseku literature in gledališča. V sodelovanju z RRA LUR in evropskim projektom Forget Heritage so na Vodnikovi domačiji v letu 2018 uredili sobo za pisanje s podpornimi programi pisanja, ki je bila v tem letu namenjena mladim.

Z Univerzo v Nottinghamu ter tamkajšnjo pisarno Unescovega mesta literature smo se povezali v skupni mednarodni projekt z naslovom Critical Poetics research group, ki bo v obeh mestih nudil mednarodne delavnice s področja kreativnega pisanja.

Na Slovenskem knjižnem sejmu smo se kot Unescovo mesto literature predstavljali s pop-up knjižnimi policami z izborom kvalitetnih knjig z različnih področij, skupaj z Javno agencijo za knjigo pa smo v okviru »Ilustratorskega kota« organizirali pogovor o stanju in načrtih za predstavljanje slovenske ilustracije v tujini.

V letu 2018 sta bila na Vodnikovi domačiji izvedena dva Literarna zajtrka, na katerih so bili predstavljeni projekti v mestu literature, udeleženci pa so odprli tudi skupna vsebinska

vprašanja. Delovni zajtrki so namenjeni seznanjanju z večjimi projekti in načrti, spoznavanju in povezovanju ključnih akterjev ter razpravljanju o temeljnih strateških izzivih, ki zadevajo literaturo v mestu. Na prvem literarnem zajtrku so ustvarjalci predstavili naslednje projekte oziroma načeli naslednje teme: Ljubljana – Unescovo mesto literature, Fabula 2018, Slovenija – država v fokusu frankfurtskega knjižnega sejma, Palača Cukrarna, Strateško digitalno komuniciranje in Davek na digitalno knjigo.

Pisarna Unescovega mesta literature mesečno predstavi deset literarnih dogodkov (kriteriji za uvrstitev na seznam so: odličnost, raznovrstnost programov in prostorov izvedbe, osredotočenost na različne ciljne skupine, klasični literarni pogovori in dogodki, ki knjigo povezujejo z drugimi zvrstmi) ter tako skrbi za skupen nastop in promocijo pod znamko Mesto literature.

Ena izmed pomembnejših pridobitev v okviru Unescovega mesta literature je vzpostavitev dveh dvomesečni literarnih rezidenc v Švicariji. Na razpis za literarni rezidenci je prišlo 50 prijav, v Ljubljani pa smo jeseni gostili pisateljico iz Ulyanovska Galo Uzryutovo in pisatelja iz Manchesterja Jamesa Hopkina.

Unescovo mesto literature se je mesečno predstavljalo v glasilu Ljubljana.

Udeležili smo se letnega srečanja mreže Unescovih kreativnih mest v Iowa Cityu in rednega letnega srečanja vseh Unescovih kreativnih mest v Krakovu.

Septembra smo v sodelovanju z MGLC v Švicariji pričeli z bralnimi dogodki Večer z Manco Košir. Zgodbe o knjigah in ljudeh. Vsak drugi torek v mesecu nagrajenka Mestne občine Ljubljana za širjenje bralne kulture in ambasadorka akcije Gospodarske zbornice Slovenije *Slovenija bere* bo Ljubljani – Unescovemu mestu literature približuje knjige v pogovorih z radoživimi, ustvarjalnimi knjigoljubci. Prepleta zgodbe o njihovem delu in življenju s pripovedmi o knjigah. Manca Košir v Švicariji gosti likovne umetnike, med njimi tudi uporabnike ateljejev v Ustvarjalnem centru Švicarija, pesnice in pesnike, pisateljice in pisatelje, prevajalke in prevajalce ter bralke in bralce, ki jih povezujejo kreativnost, radost bivanja in ljubezen do knjig.

2.5.2 Knjižnična dejavnost

1. cilj: Povečati dostopnost knjižničnih storitev vsem prebivalcem MOL.

V letu 2018 je Mestna knjižnica Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MKL) z ustreznim izborom dopolnjevala šestnajst posebnih tematskih zbirk, namenjenih posebnim potrebam uporabnikov, ki jih je prepoznala v preteklem obdobju.

V zvezi s sistematično evalvacijo knjižnične zbirke in njenega upravljanja je MKL oblikovala rešitev za vrednotenje rezultatov izposoje knjižničnega gradiva z oceno obrata in možne posledice ugotovljene ocene pri upravljanju s knjižnično zbirko in to metodologijo uporablja pri načrtovanju prirasta gradiva.

Glede preoblikovanja knjižničnih prostorov po meri in potrebah uporabnikov, kar je v strategiji predvideno kot poseben ukrep za uresničevanje tega cilja, bo MKL pri oblikovanju idejnih načrtov za nove ali prenovljene knjižnice izhajala iz štirih prostorskih sklopov:

- prostor za učenje: dostop do vseh vrst gradiva, fizični prostor za učenje, različne aktivnosti na področju neformalnega in priložnostnega učenja;
- prostor za navdih: postavitve zbirke gradiva in njena predstavitev, prostor kot zgodba – specialne zbirke, igralnica in pravljica soba;
- prostor za druženje in srečevanje (knjižnica je aktiven tretji prostor): (prostor za organizirano druženje – delavnice, tečaji, predstavitve, prostor za neorganizirano druženje po celi knjižnici);
- prostor za ustvarjalnost: (večnamenski prostor za delavnice, odprti oder, kreativnice).

Glede načrtovane prenove Potujoče knjižnice se je MKL v soglasju z drugimi knjižnicami znotraj Sekcije za potujoče knjižnice v Združenju bibliotekarskih društev Slovenije že postavila v vrsto za leto 2022, takrat bo zaprosila za sredstva Ministrstva za kulturo za nakup novega bibliobusa in do takrat bo zbrala soglasja in finančne prispevke občin pogodbenih partneric za ta nakup.

Vračilo gradiva v drugi knjižnici: v letu 2018 se je vračilo gradiva v drugi knjižnici povečalo za 19 % (2018: 46.796; 2017: 39.254). Storitve dostava in prevzem gradiva na domu ali v službi se bo uvedla, če bo razvita podpora posebnega segmenta Cobiss3/izposoja, ki bo omogočala enostavnejšo uporabo.

V pripravi nove organizacijske sheme MKL načrtujejo, da bo centralna knjižnica prevzela večino skupnih storitev pri delu z uporabniki na nivoju MKL.

Glede digitalizacije knjižničnega gradiva je MKL v letu 2018 na spletnih straneh Digitalne knjižnice Slovenije objavila 114.450 (2017: 114.375, 2016: 114.251) polno besedilnih dokumentov, kar je predstavljalo 14 % celotne zbirke besedil na dLib.si. V letu 2018 je bilo vpogledov vanje 599.574. Vpogledov v metapodatke je bilo v letu 2018 385.145. Mestna knjižnica Ljubljana je v letu 2018 vzpostavila različne oblike sodelovanja s 953 (v letu 2018 so sodelovali tudi še s 398 založbami in knjigotržci) organizacijami, podjetji, združenji, društvi in posamezniki (2017: 774). Velja izpostaviti:

- MKL sodeluje z vrtci in šolami pri promociji branja, povezovala se je s kulturnimi ustanovami pri pripravi vsebin za regijski domoznanski portal Kamra.
- Knjižnice v mreži MKL sodelujejo z lokalnimi deležniki in jim za njihove aktivnosti tudi omogočamo uporabo knjižničnih prostorov. Na ta način krepimo sodelovanje, svojo vlogo lokalnega centra in vidnost v lokalnem okolju.
- MKL sodeluje z drugimi javnimi zavodi MOL pri različnih storitvah: Kinodvor, Živalski vrt Ljubljana, Mala ulica, MGML, itn.

2. cilj: Povečati prepoznavnost knjižnice v lokalnem okolju

Prednost knjižnice v mestu je, da s svojimi enotami seže v vse predele mesta, vsaka krajevna knjižnica in postajališče potujoče knjižnice so vhodna vrata v celotni knjižnični sistem. Gravitacijsko območje (območje, katerega prebivalci pretežno obiskujejo knjižnico) MKL obsega poleg MOL še Ljubljansko urbano regijo, saj mora MKL upoštevati uravnoteženost med naseljenostjo in mobilnostjo, med stalnimi prebivalci ter dnevnimi migranti in prišleki. V MOL

mreža MKL obsega 20 knjižnic (pet večjih na posameznih mestnih območjih in 15 krajevnih knjižnic) in 13 postajališč potujoče knjižnice, v mreži MKL delujeta še Slovanska knjižnica in Trubarjeva hiša literature. MKL izvaja knjižnično dejavnost tudi za sedem občin izven Mestne občine Ljubljana s 13 krajevnimi knjižnicami in 34 postajališči potujoče knjižnice. V letu 2018 so izvedli 3.798 prireditev in izobraževanj za otroke in odrasle, ki jih je obiskalo skupaj 75.333 udeležencev.

MKL izvaja projekt *Povsod v mestu*: vključevanje novih oblik dejavnosti in promocije izven fizičnega prostora knjižnice (Knjižnica ob vodi, Knjižnica na vrtu, Popoldan s knjižnico, Knjižnica na pločniku, bralnica v Mini Cityju in Živalskem vrtu Ljubljana).

3. cilj: Izboljšanje knjižnične mreže MKL za boljši dostop do storitev knjižnic za vse prebivalce.

V letu 2018 je MKL:

- izbrala arhitekta in uskladi prostorsko zasnovo in opremo za Knjižnico Polje ter objavil javni natečaj za obrtniška dela in opremo (začetek delovanja knjižnice bo predvidoma konec 2019 ali pa začetek 2020);
- z izbranim projektantom stanovanjskega kompleksa uskladi prostorsko zasnovo za Knjižnico Grba (zaključek gradnje 2020);
- z izbranim arhitektom začel z redefinicijo idejne zasnove Knjižnice Vodice v novem Centru Jerneja Kopitarja iz leta 2013 (Knjižnica Vodice – knjižnica kot medgeneracijsko stičišče); Center naj bi bil dan v uporabo predvidoma leta 2021;
- v sodelovanju z Oddelkom za kulturo začel iskati najboljšo rešitev za vzpostavitev centralne knjižnice na novi lokaciji.

V zvezi z razvojem novih neformalnih oblik vseživljenjskega učenja je poseben projekt spodbujanja ustvarjalnega pisanja in izražanja z naslovom »Oddaj na natečaj v MKL«. Deluje kot poligon za uveljavljanje mladih avtorjev, saj ponuja možnost za izražanje kreativnosti s področja literarnega ustvarjanja. Projekt združuje tri samostojne literarne natečaje za mlade: metaFORA – literarni natečaj kratke zgodbe (razpisan v sodelovanju s Knjižnicami grada Zagreba), poHAIKUj – literarni natečaj haiku poezije in preDRAMi se – literarni natečaj dramskega besedila. Natečaj je potekal od 15. novembra 2017 do 15. marca 2018. Namenjen je bil mladim med 15. in 25. letom. Na natečaj so prejeli 42 kratkih zgodb, 186 haikujev in 6 dramskih besedil. Zaključna prireditev in podelitev nagrad je potekala 20. aprila 2018.

V letu 2018 beležijo nižji obrat knjižničnega gradiva (2,5), ki je posledica manjše založniške produkcije na državni ravni ter posledično tudi nižjega prirasta, kar neposredno vpliva na izposajo knjižničnega gradiva, iz česar se izračunava obrat. Drugi razlog je uveljavljanje politike nakupa kvalitetnega leposlovja in posledično zmanjševanja števila izvodov pogrošne literature.

Nekoliko nižja izposoja knjižničnega gradiva v letu 2018 (4.366.802) je posledica manjše založniške produkcije na državni ravni ter posledično tudi nižjega prirasta, kar neposredno vpliva na izposajo. V celotno izposajo štejemo tudi e-izposajo, ki je vsako leto nekoliko višja, vendar je prav tako odvisna od produkcije in števila licenc.

V letu 2018 se je povečal delež mladih med aktivnimi člani knjižnice:

Kazalnik	2017	2018
Delež srednješolcev med aktivnimi člani	9,47%	9,73%

Število obiskovalcev na prireditve/izobraževanje je med 2016 in 2018 v podobnih okvirih. MKL želi sistemsko zmanjšati količino prireditev na račun njihove čim višje kakovosti.

Kazalnik	2017	2018
Število obiskovalcev prireditev in izobraževanj	74.964	75.333
Število obiskovalcev na prireditve/izobraževanje	19,7	19,8

Z namenom ugotavljanja zadovoljstva uporabnikov knjižnice je bila leta 2016 izvedena druga anketa, ki jo MKL sicer izvaja vsakih 5 let. Vprašani večinoma visoko (odlično, ustrezno) ocenjujejo delo zaposlenih, storitve in ponudbo MKL, okolje, prostore in opremo knjižnice, ki jo najbolj pogosto obiskujejo. Promocija e-storitev in e-ponudbe pomeni knjižnici izziv, saj vprašani večinoma odgovarjajo, da teh storitev ne poznajo. Analiza ankete je objavljena na <https://www.mklj.si/o-nas/informacije-javnega-znacaja>.

V letu 2018 je bila izvedena anketa o kakovosti informacij in pomoči v MKL, v kateri respondenti visoko ocenjujejo strokovnost dela zaposlenih; analiza ankete je prav tako objavljena na spletni strani.

Kot rezultat dobrega sodelovanja z regijo je MKL uporabnikom portala Kamra ponudil 19 novih digitalnih zbirk (od tega 8 iz MKL) in podzbirk s pripadajočimi 1.573 multimedijskimi elementi (471 iz MKL). Podatki za leto 2018:

- število vpogledov v digitalne zbirke MKL: 599.574
- število skupnih projektov s kulturnimi, izobraževalnimi in drugimi partnerji: 89
- število mednarodnih projektov: 3

Kazalnik	2017	2018
delež včlanjenega prebivalstva MOL	19,04%	19,24%

Dejstvo, da je vsak peti prebivalec Ljubljane včlanjen v MKL, razumemo kot prepoznavanje MKL kot javne ustanove z atraktivno ponudbo in dejavnostmi, ki so vpete v življenje mesta. MKL želi s svojimi dejavnostmi proaktivno sodelovati pri promociji kulture v mestu in pozitivno vplivati na prebivalce mesta pri njihovem napredovanju na osebni, izobraževalni in kulturni ravni.

2.6. Film

1. cilj: Zagotoviti dostopnost do kakovostne filmske produkcije za vse ciljne skupine prebivalstva v mestnem središču.

Mestni kino Kinodvor je leta 2018 praznoval deset let izjemno uspešnega delovanja. Od ustanovitve ga je obiskalo že več kot milijon obiskovalcev, ki so si na več kot 19.570 projekcijah ogledali prek 2300 filmov. Desetletnico delovanja so v zavodu obeleževali s pestro

programsko paleto za raznolika občinstva pod skupnim imenom Kinodvor 10, katerega cilj je bilo ozaveščanje o tem, kako se je filmska kultura v zadnjem desetletju spremenila. Pripravili so štiri razstave, 2. mednarodno konferenco o filmski vzgoji Metode in učinki filmske vzgoje, Letnemu kinu na Kongresnem trgu dodali en večer, v jubilejnem slavnostnem tednu od 1. do 8. oktobra pa s posebnimi dogodki še posebej zaznamovali praznovanje desetletnice.

V letu 2018 so na 2.071 projekcijah gostili 119.611 obiskovalcev, prikazali so 347 filmskih programov iz 51 držav, od 296 celovečercerov kar 28 slovenskih, in več kot 50 programov kratkega filma. Najbolj gledan je bil film Trije plakati pred mestom Martina McDonagha s 3.271 gledalci, 3.257 gledalcev je pritegnil slovenski mladinski film Gajin svet Petra Bratuše, na tretje in četrto mesto sta se uvrstila dva slovenska celovečerna dokumentarca: Družina Roka Bička s 3.192 gledalci in Zadnji ledeni lovci Jureta Brecljnika in Rožleta Bregarja z 2.702 gledalcema.

Program za mlada občinstva s filmsko vzgojo sestavljajo Družinski program Kinobalon, Kinodvorov šolski program in Kinotrip – mladi za mlade. Program za mlada občinstva je v tem obdobju obiskalo 38.912 obiskovalcev, od tega 13.690 Kinobalonov družinski program; 1.827 Kinotripov redni program s festivalom, 23.395 učencev in dijakov pa projekcije v okviru Kinodvorovega šolskega programa.

Spomladi je Kinodvor uspešno izvedel tretjo edicijo Mednarodnega filmskega festivala Kinotrip, ki ga je obiskalo več kot 1.600 mladih obiskovalcev. S festivalom, ki ga ustvarjajo mladi za mlade, Kinodvor nagovarja specifično ciljno publiko najstnikov od 14. leta starosti dalje, ki Kinodvora ne obiskuje pogosto. Njegov namen je generirati novo občinstvo tudi za redni filmski program, primeren za mlado publiko.

Z organizacijo filmskih prizorišč na prostem z več tisoč sedeži na osrednjih točkah glavnega mesta (projekta Film pod zvezdami in Letni kino na Kongresnem trgu) v tesnem sodelovanju z zavodoma Ljubljanski grad in Turizem Ljubljana je Kinodvor obogatil kulturno-turistično ponudbo Ljubljane za domače in tuje obiskovalce.

Na pobudo Službe za lokalno samoupravo Mestne uprave MOL (v nadaljnjem besedilu: Služba za lokalno samoupravo) in v sodelovanju s Četrtno skupnostjo Polje ter Mestno knjižnico Ljubljana je Kinodvor gostoval v dvorani novega sodobnega Centra Zalog. V poskusnem obdobju so na 12 projekcijah zabeležili 344 obiskovalcev.

Kot gostitelj, partner oziroma koproducent Kinodvor ostaja povezovalni element in pomembno institucionalno središče za filmske festivale, ki potekajo (tudi) v Ljubljani. V 2018 so v Kinodvoru, gostovali: Festival dokumentarnega filma, Festival frankofonskega filma, Festival žanrskega filma Kurja polt, Festival migrantskega filma, Kino Otok v Ljubljani, Mednarodni festival kratkega filma Fekk, Mesto žensk, Poklon viziji/Omaggio a una visione, Ljubljanski mednarodni filmski festival LIFFe, Festival LGBT filma in Animateka.

Vzporedno s programi in projekti popularizacije in širjenja filmske kulture so se z iniciativo Kinodvora odvijali tudi pomembni premiki na področju prikazovanja filma in filmsko-kulturne vzgoje v Sloveniji. Prizadevanja so opazili v mednarodnem prostoru in tako ima Kinodvor pomembno mesto v svetih mednarodnih kinematografskih mrež ter predstavlja primer dobre prakse – je »več kot kino«, ki ima številne posnemovalce doma in po svetu.

Kinodvor uspešno sodeluje tudi z drugimi mestnimi kulturnimi institucijami, predvsem v okviru programa za mlada občinstva (LGL, Združenje staršev in otrok Sezam, Družinski center Mala ulica, Živalski vrt Ljubljana itn.). V okviru rednega programa so v letu 2018 izvedli skupne projekte z Mestno knjižnico Ljubljana (ogled dokumentarnega filma Fredericka Wisemana o Newyorški javni knjižnici Ex libris), Mednarodnim grafičnim likovnim centrom (predvajanje dokumentarnega filma Petra Braatza Ponovni pogled na Modri žamet in ponovna postavitve razstave), Muzej in galerije mesta Ljubljana (instalacija Projektor).

Prenova komunikacijske strategije, ki so jo v zavodu izvedli 2017, je že v prvem letu pokazala izjemne rezultate. Število ogledov prenovljene spletne strani se je v 2018 povečalo za več kot 300%, največ strani pa so si uporabniki ogledali julija, v času Filma pod zvezdami.

V letu 2018 so v zavodu prenovili dvorano s postavitvijo 188 novih stolov.

2. cilj: Utrjevati podobo Ljubljane, filmu prijaznega mesta.

Javni zavod Kinodvor je v sodelovanju z Oddelkom za kulturo izdal brošuro Ljubljana – filmsko mesto. Namen je predstavitev Ljubljane tujim producentom in oglaševalcem. V brošuri slikovno in podatkovno gradivo dopolnjujejo kontakti vseh institucij in drugih organizacij, ki se ukvarjajo s filmom. Na začetku so v brošuri na kratko podane splošne informacije o slovenski zgodovini, pokrajinah, filmski produkciji in kulturi ter možnostih prenočevanja v slovenski prestolnici. Večji del knjižice zavzemajo barvne fotografije znanih in manj znanih ljubljanskih lokacij, zaključijo pa se z uporabnimi podatki, na primer o praznikih, vremenu, prometnih povezavah, napetosti električnega omrežja itn. Oddelek za kulturo daje tudi vse informacije v zvezi s podatki, ki so v brošuri, in je prevzel tudi koordinacijsko vlogo pri izdaji dovoljenj za snemanje in s tem olajšal pridobivanje dovoljenj vsem, ki želijo posneti film na območju MOL. Iskanje ustreznih rešitev za lažje pridobivanje dovoljenj za filmska snemanja na javnih površinah MOL terja več sredstev, kot pa je trenutno zagotovljenih v okviru proračuna MOL. MOL zastavljeni cilj uresničuje tudi s pomočjo pri iskanju in zagotavljanju začasnih prostorov, ki so potrebni pri snemanju.

2.7. Mediji

Cilj: Povečati zastopanost kulture v medijih tako na ravni informacij, kritik, refleksij kot na ravni predstavljanja kakovostne kulturne produkcije.

V letu 2018 smo nadaljevali uspešno sodelovanje z Uredništvom otroških in mladinskih oddaj TV Slovenija, kjer ob liku bobra Bora promoviramo kakovostne kulturne prireditve in literaturo za otroke, posebej aktivno pa sodelovanje v oddajah Kriškraš in Infodrom poteka v času festivala kulturno – umetnostne vzgoje Bobri. Uspešno sodelovanje smo nadgradili tudi v okviru projekta Čebelice, kjer so slovenske igralka in igralci bobru Boru pred večernim TV Dnevnikom prebirali pravljice slovenskih avtorjev.

Glasilo Ljubljana je pomemben vir obveščanja meščank in meščanov o kulturnem dogajanju v mestu, zato uspešno nadaljujemo in nadgrajujemo sodelovanje.

V letu 2018 smo z medijskim partnerstvom Prvega programa Radia Slovenija v obsežnem razstavnem projektu »Ko je drugič udaril v vrata, sem čez luknjo prelepila plakat« dosegli velik učinek in odmevno akcijo ozaveščanja kompleksne problematike nasilja nad ženskami. Kot izredno uspešno se je izkazalo tudi sodelovanje Društvom SOS telefon s storytelling studiom DOBRE ZGODBE.

2.8. Podporni kulturni programi

Cilj: Krepitev podpornih kulturnih programov kot razpisnega področja v okviru štiriletnega programskega razpisa.

Cilj uresničujemo že od leta 2016, ko smo povečali število sofinanciranih javnih kulturnih programov na področju podpornih kulturnih programov kot osnovnem razpisnem področju. Trije programski izvajalci (Zavod SCCA, SIGIC in Zavod Radio Študent) so bili sofinancirani tudi v letu 2018, in sicer na podlagi štiriletnih programskih pogodb. Dodatna sredstva za nevladni kulturni sektor v letu 2018 so nam omogočila, da Zavodu Radio Študent in SIGIC-u sofinanciramo dodatni programski enoti.

3. Župančičeve nagrade

Cilj: Dvigniti zanimanje javnosti za vrhunske umetniške stvaritve in umetnike.

Župan Mestne občine Ljubljana Zoran Janković je 12. junija 2018 v Švicariji podelil Župančičeve nagrade zaslužnim osebnostim slovenske umetnosti in kulture, ki širijo ugled Ljubljane doma in v svetu.

Župančičevo nagrado za življenjsko delo je prejel filmski, gledališki, operni, televizijski in radijski režiser, scenarist, direktor fotografije in zaslužni visokošolski profesor Karpo Godina, ki je brez dvoma eden največjih slovenskih umetnikov s področja filma. O tem pričajo nepregledno število njegovemu delu posvečenih retrospektiv po vsem svetu, nagrade z mnogih najpomembnejših evropskih in svetovnih festivalov ter stalno uvrščanje njegovih del na mednarodne lestvice največjih in izjemnih del v zgodovini filmske umetnosti. Prav tako je že dolgo in še vedno vzor generacijam filmskih ustvarjalcev, ki so imeli srečo sodelovati z njim, poslušati njegova predavanja ali zgolj občudovati njegove stvaritve. Z izvirnim pristopom k obdelavi resnih tem je, z le njemu lastno ironijo, uspel približati svoja dela tudi širšemu gledalstvu. Brez cenene spogledovanja ali estetskega popuščanja se je približal gledalcem in filmarjem mnogih generacij. Tudi njegova avtorska sled v kinematografijah bivše države je monumentalna. Kot direktor fotografije je sodeloval z največjimi režiserji iz regije in soustvaril njihova prelomna dela. Opazen in dragocen pečat je pustil tudi v slovenskem gledališču. Njegova ljubezen do Ljubljane se kaže v nešteti posnetkih in fotografijah. S svojim lucidnim pogledom je ovekovečil pročelja, detajle in ulice, pa tudi prebivalce in znane meščane Ljubljane. Njegovo poznavanje mesta in njenih prebivalcev, naklonjenost in ponos so navdihujoči za vse, ki ga poznajo.

Župančičevo nagrado za dveletno ustvarjanje so prejeli:

Mednarodna plesna skupina EnKnapGroup, ki jo je leta 2007 ustanovil priznani slovenski koreograf in plesalec Iztok Kovač. Od leta 2009 domuje v Španskih boricah in je v času svojega

delovanja brez dvoma zasedla osrednji prostor na področju sodobnega plesa in plesnega gledališča. To je vrhunska mednarodna plesna skupina, ki je edini stalni ansambel za sodobni ples v Sloveniji. Skupina je vzpostavila visoke produkcijske standarde ter celovito profesionalno obravnavo sodobne plesne umetnosti.

Nataša in Ravil Sultanov, gledališka ustvarjalca in poučevalca cirkuške umetnosti sta s svojim Cirkusom Buffeto in svojim znanjem naredila naš kulturni prostor bolj sodoben in vesel. Postavila sta številne avtorske predstave in uvedla v ljubljanski prostor dragocen cirkuški festival, ki je pripeljal v naše mesto najboljše klovne. Tako sta postavila Ljubljano na svetovni zemljevid povsem novega kulturnega področja.

Jani Virk, pisatelj, pesnik, prevajalec, urednik je eden najvznemirljivejših slovenskih pisateljev naše sodobnosti. Njegove romane, kratke zgodbe, pesmi, eseje, scenarije in premišljevanja odlikujeta osebni pogum in brezkompromisnost. Ne v tem smislu, da bi z avtorsko vehementnostjo zagovarjal prevzete moralne norme in filozofska stališča, nasprotno, Virkov pogum je v tem, da spodmika temelj sleherni enoumnosti, dogmatični resnici in družbeni ideologiji.

V Komisiji Mestne občine Ljubljana za podelitev Župančičevih nagrad so bili: akademik Milček Komelj, predsednik in člani Matevž Čelik, dr. Ignacija J. Fridl, Varja Močnik, izr. prof. dr. Gregor Pompe, izr. prof. dr. Tomaž Toporišič in Vojko Vidmar. Slovesnost je bila uspešno izvedena, nagrada in nagrajenci ter njihovo ustvarjanje pa so bili ustrezno predstavljeni v medijih.

4. Javni zavodi s področja kulture

Cilj: Ustvariti še bolj stabilne finančne, infrastrukturne in organizacijske pogoje za delovanje javnih zavodov na področju kulture, ki jih je ustanovila Mestna občina Ljubljana, s programskim poudarkom na krepitvi koprodukcije z drugimi javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami ter spodbujanjem razvoja kulturnega turizma.

V razpredelnicah so podatki, na podlagi katerih kontinuirano spremljamo poslovanje in programsko delovanje javnih zavodov na področju kulture, ki jih je ustanovil MOL:

FESTIVAL LJUBLJANA	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	25	22	20	20	19	19
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	7	4	2	2	1	1
Število prireditvev	263	225	221	264	270	239
(od tega prireditve Festivala)	175	156	151	183	225	204
Število obiskovalcev	69.000	93.027	114.175	100.380	102.148	101.916
(od tega prireditve Festivala)	52.000	62.577	75.220	63.280	84.618	88.116
Sredstva sponzorjev /donatorjev	1.004.191 €	676.535 €	804.448 €	907.043 €	818.810 €	933.247 €
Prihodki	4.132.590 €	3.569.248 €	3.953.859 €	4.357.350 €	4.242.080 €	5.007.544 €
Odhodki	4.132.161 €	3.563.613 €	3.944.149 €	4.355.797 €	4.234.559 €	5.001.228 €
Delež lastnih prihodkov	44,60%	40,00%	45,86%	39,88%	37,58%	33,95%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	4	6	7	8	7	9
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	14	1	1	9	7	6
Število tujih koprodukcij	2	1	1	2	5	1
Število kulturno - turističnih dogodkov	263	225	264	221	246	239

KINODVOR	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	12	12	13	15	14	14
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	6	6	7	9	8	7
Število projekcij	1.941	1.892	2.123	2.117	1.973	2.071
(od tega Kinobalon)	418	448	463	446	463	502
Število obiskovalcev	122.781	120.119	128.973	121.213	119.432	119.611
(od tega Kinobalon)	30.730	33.351	35.751	34.395	39.146	38.912
Sredstva sponzorjev /donatorjev	30.804 €	24.664 €	10.758 €	27.988 €	36.911 €	39.634 €
Število prodanih vstopnic	108.000	107.731	112.546	107.030	113.842	106.093
Prihodki od prodanih vstopnic	329.868 €	363.750 €	369.983 €	334.170 €	296.558 €	323.421 €
Prihodki	1.148.481 €	1.182.110 €	1.159.866 €	1.171.279 €	1.201.118 €	1.209.764 €
Odhodki	1.105.917 €	1.176.637 €	1.145.202 €	1.168.396 €	1.186.859 €	1.201.360 €
Delež lastnih prihodkov	54,00%	55,00%	54,50%	51%	51%	47%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	10	12	8	10	10	10
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	7	10	11	14	11	11
Število tujih koprodukcij	-	1	1	2	2	2
Število kulturno - turističnih dogodkov	3	3	3	3	2	2

CENTER URBANE KULTURE KINO ŠIŠKA	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	9	9	9	9	10 (9 MOL, 1 MZK)	11 (8 MOL + 1 lastna sredstva + 1 MZK+ 1 ZRSZZ)
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	1	1	1	1	1	1
Število dogodkov	291	278	303	315	312	422
(od tega osnovni program)	101	103	130	146	172	255
Število obiskovalcev	69.536	93.668	98.639	107.412	159.005	164.395
Zasedenost prizorišč	79,00%	71,00%	67,00%	69,00%	70,79%	76,80%
Sredstva sponzorjev /donatorjev	121.038 €	101.157 €	100.525 €	96.977 €	108.500 €	68.319 €
Število prodanih vstopnic	25.735	38.314	36.409	45.516	62.271	45.949
Prihodki od prodanih vstopnic	229.000 €	316.000 €	278.000 €	473.000 €	418.388 €	372.254 €
Prihodki	1.450.933 €	1.787.784 €	1.547.860 €	1.760.573 €	1.849.775 €	1.928.043 €
Odhodki	1.449.346 €	1.784.534 €	1.545.920 €	1.757.331 €	1.843.881 €	1.922.598 €
Delež lastnih prihodkov	40,00%	34,23%	40,58%	49%	48,50%	47%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	42	39	48	53	41	64
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	59	68	82	82	85	118
Število tujih koprodukcij	12	15	33	26	24	12
Število kulturno - turističnih dogodkov	125	130	142	151	135	192

MUZEJ IN GALERIJE MESTA LJUBLJANE	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	44	44	47	48	50	51.5
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)						5 (4 EU sredstva; 1 sredstva trg - izkopavanja)
Obseg zbirke	60.336	62.030	62.959	64.193	62925	63.610
Število razstav	39	47	48	47	49 + 8 gostujočih	50 + 3 gostujočih
Število vseh dogodkov	937	1.327	1.651	1.624	1.598	1.534
Število obiskovalcev	75.645	109.748	126.641	124.033	108.884 + Cca. 100.000 (Tivoli, Kitajska itd.)	109.193 + cca 15.000 (gostovanja)
Sredstva sponzorjev /donatorjev	134.631 €	27.629 €	39.634 €	58.517 €	26.842 €	49.285 €
Prihodki	3.602.305 €	3.193.587 €	4.104.140 €	3.988.816 €	4.027.778 €	5.416.995 €
Odhodki	3.591.236 €	3.153.818 €	4.067.785 €	3.957.418 €	4.004.244 €	5.403.459 €
Delež lastnih prihodkov	14,50%	9,45%	32,00%	31,17%	26,06%	34,01
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	10	5	5	3	3	3
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	4	4	7	3	3	5
Število tujih koprodukcij	5	4	3	1	1	3
Število kulturno - turističnih dogodkov	17	15	22	54*	62	59

* Vključena javna vodstva v angleščini, v letu 2016 so bila zaradi razstave S. Salgado: Geneza zelo povečana

PIONIRSKI DOM – CENTER ZA KULTURO MLADIH	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	33	33	32	32	32	34
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	18	18	17	17	17	19
Število vpisanih v dejavnost	1281	1413	1418	1455	1460	1467
Število vpisanih v kulturno - vzgojne programe	780	889	947	952	975	911
Število prireditev (od tega v Festivalni dvorani)	221 (139)	275 (118)	305 (137)	325 (157)	347 (168)	362 (184)
(od tega javna služba)	139	207	215	223	240	251
Število obiskovalcev (od tega v Festivalni dvorani)	94.414 (18.280)	87.600 (17.730)	89.800 (28.184)	92.450 (39.769)	98.600 (45.239)	99.400 (46.354)
(od tega javna služba)	71.070	71.940	79.500	81.700	82.400	83.700
Sredstva sponzorjev /donatorjev	16.514 €	2.066 €	5.591 €	1.265 €	10.030 €	7.140 €
Prihodki	1.015.711 €	1.065.642 €	1.112.563 €	1.177.176 €	1.304.431 €	1.417.642 €
Odhodki	1.001.359 €	1.056.066 €	1.101.585 €	1.172.397 €	1.301.434 €	1.415.006 €
Delež lastnih prihodkov	49,90%	47,60%	46,90%	49,54 %	50,84 %	53,06 %
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	-	-	-	-	-	1
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	3	3	3	3	1	5
Število tujih koprodukcij	-	-	-	-	-	1
Število kulturno - turističnih dogodkov	-	-	-	-	-	4

LJUBLJANSKI GRAD	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	33	33	37	45	49	61
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	16	16	20	20	20	20
Število prireditev	362	379	355	596	530	595
(od tega programske prireditve)	227	206	178	224	235	352
(od tega nekomercialne prireditve)	43	56	37	54	60	41
(od tega komercialne prireditve)	92	117	140	318	235	202
Prevoz z vzpenjačo - vstopnice	273.669	318.009	348.253	413.111	501.571	538.903
Število obiskovalcev kulturno-umetniških programov	387.986	417.854	412.078	402.023	405.002	424.695
Število obiskovalcev	1.016.829	1.129.049	1.190.441	1.246.737	1.373.319	1.316.339
Sredstva sponzorjev /donatorjev	177.821 €	86.871 €	127.541 €	174.881 €	140.838 €	113.460
Prihodki	3.115.110 €	3.182.349 €	3.640.961 €	4.400.462 €	4.852.308 €	5.969.814
Odhodki	3.104.702 €	3.172.971 €	3.634.510 €	4.374.216 €	4812.512 €	5.956.375
Delež lastnih prihodkov	68,68%	68,30%	69,06%	74,15 %	78,47%	79,28%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	26	26	22	23	28	35
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	4	3	3	4	9	15
Število tujih koprodukcij	1	0	1	1	3	1
Število kulturno- turističnih dogodkov	79	79	83	77	74	119

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	108	108	108	108	108	108
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	2	3	3	3	3	3
Število premier	13+1 koncert +8 bralnih upr.	11+1 koncert +8 bralnih upr.	12+1 koncert +7 bralnih upr.	11+1 koncert	11+1 koncert	11+ 1 koncert
Število naslovov ponovitev	17	18	16	19	16	17
Število ponovitev iz prejšnjih sezon	156	216	187	191	162	168
Število vseh predstav	416	438	417	431	407	412
Število obiskovalcev	85.374	93.087	104.335	87.824	103.569	97.295
Število prodanih vstopnic	67.693	70.862	84.059	70.265	85.434	81.705
Sredstva sponzorjev /donatorjev	17.888 €	17.664 €	32.722 €	11.351 €	35.174 €	30.152 €
Prihodki	4.650.778 €	4.775.068 €	4.679.462 €	4.825.095 €	4.981.739 €	5.124.311 €
Odhodki	4.634.350 €	4.468.955 €	4.524.172 €	4.584.208 €	4.890.496 €	5.069.075 €
Delež lastnih prihodkov	18,00%	18,20%	18,40%	16,80%	19,10%	18,30%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	1	1	2	2	2	1
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	1	1	0	0	0	0
Število tujih koprodukcij	0	0	0	0	0	0
Število kulturno - turističnih dogodkov	0	0	0	0	1 (Junij v LJ)	1 (Junij v LJ)

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	61	59	60	60	60	60
Število premier	10	8	8	7	8	7*
Število dogodkov	319	282	273	262	263	278
Število gostovanj	84	83	60	89	54	69
(od tega v tujini)	37	18	30	52	25	22
Število obiskovalcev	44.123	45.668	44.094	44.246	42.237	45.026
Število prodanih vstopnic	37.847	35.371	33.741	35.481	32.789	33.119
Sredstva sponzorjev /donatorjev	-	-	-	13.910 €	4.500	10.738,12
Prihodki	2.790.129 €	2.713.765 €	2.558.306 €	2.765.885 €	2.822.360	3.233.005
Odhodki	2.788.343 €	2.700.806 €	2.555.239 €	2.760.596 €	2.818.590	3.230.448
Prihodek na trgu	372.820 €	279.770 €	226.681 €	323.697 €	274.398	322.711
Delež lastnih prihodkov	13,70%	10,31%	8,87%	11,73%	9,722%	9,98
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	-	2	2	1	1	1
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	1	2	-	1	1	1
Število tujih koprodukcij	1	-	1	1	-	1
Število kulturno - turističnih dogodkov	-	-	4	4	4	3

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	58	58	60	61	64	69
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)					3	6
Število premier	16	16	15	12	12	13
Število ponovitev iz prejšnjih sezon	34	35	40	33	31	35
Število vseh prireditev	1.174	1.140	1.033	1.139	1104	1214
Število obiskovalcev	127.340	134.048	114.843	127.726	132.225	125.437
Število prodanih vstopnic	107.167	97.922	94.434	99.480	105.918	97.533
Sredstva sponzorjev /donatorjev	69.905 €	42.998 €	28.197 €	50.703 €	49.428	47.013
Prihodki	3.130.567 €	3.188.971 €	3.306.385 €	3.447.760 €	3.551.207	3.835.328
Odhodki	3.130.119 €	3.183.955 €	3.305.684 €	3.447.202 €	3.550.382	3.834.407
Delež lastnih prihodkov	24,12%	17,79%	22,06%	20,37 %	19,18	21,11%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	2	5	1	2	2	1
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	0	1	2	1	0	1
Število tujih koprodukcij	2	1	0	1	1	2
Število kulturno - turističnih dogodkov	3	3	3	3	3	3

MEDNARODNI GRAFIČNI LIKOVNI CENTER	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	10,5	10,5	10,5	10,5	12,5	12,5
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)	0	0	0	0	0	0
Obseg zbirke	10.497	10.912	11.003	8.186*	8.285	8.329
Število razstav	22	13	14	7	18	15
Število vseh dogodkov	269	198	144	261	182	359
Število obiskovalcev	34.987	10.054	45.099	22.337	28.916	44.145
(od tega Grafični bienale)	25.630	0	34.911	0	18.285	0
Sredstva sponzorjev /donatorjev	42.430 €	3.500 €	18.785 €	3.800 €	12.463 €	2.330€
Prihodki	891.372 €	637.116 €	895.866 €	715.349 €	989.104 €	1.129.487 €
Odhodki	889.125 €	618.911 €	895.767 €	705.634 €	968.676 €	1.122.229 €
Delež lastnih prihodkov	24,76%	13,26%	20,20%	9,81 %	8,5%	8,5%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	13	12	23	18	14	18
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	11	12	24	28	15	20
Število tujih koprodukcij	7	3	12	6	4	6
Število kulturno - turističnih dogodkov	14	13	13	6	9	45

*Uveljavljen je nov sistem poročanja za zbirko

MESTNA KNJIŽNICA LJUBLJANA	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število zaposlenih	221	219	218,5	214,5	217,5	217,5
(od tega financiranje iz lastnih sredstev)				2	2	2
Obseg knjižnične zbirke	1.694.270	1.689.903	1.703.280	1.722.091	1.739.869	1.760.196
Število dogodkov	3.555	3.694	3.850	3.897	3.804	3.798
Število obiskovalcev	1.702.454	1.675.543	2.239.499	2.361.454	2.365.513	2.384.793
Število knjižnic MOL	23	23	23	23	23	23
Število izposojališč druge občine	13	13	13	13	13	13
Število postajališč potujoče knjižnice	47	47	47	47	47	47
Prirast knjižničnega gradiva	80.892	78.661	74.760	68.779	71.546	70.794
Število obiskovalcev spletne strani	1.174.696	467.834	278.310	303.332	316.568	274.711
Število izposoj	4.705.492	4.662.972	4.793.629	5.004.779	4.756.471	4.366.802
Sredstva sponzorjev /donatorjev	-	-	-	-	535 €	10.414 €
Prihodki	8.545.510 €	8.509.134 €	8.318.215 €	8.128.573 €	8.574.620 €	8.877.504 €
Odhodki	8.323.753 €	8.385.025 €	8.071.040 €	8.009.262 €	8.423.874 €	8.733.173 €
Delež lastnih prihodkov	11,00%	10,99%	11,25%	12,98%	12,68%	12,21%
Število koprodukcij z drugimi javnimi zavodi	-	81	85	85	82	89
Število koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami	-	-	-	-	-	-
Število tujih koprodukcij	-	-	-	-	-	-
Število kulturno - turističnih dogodkov	-	-	-	-	-	-

5. Profesionalne nevladne organizacije s področja kulture

Cilj: Ustvariti stabilne finančne in druge pogoje za delovanje profesionalnih nevladnih organizacij na področju kulture, ki bodo izvajale javne kulturne programe v obdobju 2016–2019, ob proračunski podpori MOL.

Iz skupne razpredelnice so razvidni podatki, na podlagi katerih se kontinuirano spremlja poslovanje in programsko delovanje 49 izvajalcev štiriletnih javnih kulturnih programov, ki so bili izbrani na podlagi javnega razpisa 2016-2019:

IZVAJALEC	OBSEG PROGR.	ŠTEVILO OBISK.	ŠTEVILO DOGOD.	PRIHODKI	SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA	SREDSTVA IZ PRORAČUNA MOL	SREDSTVA EU	LASTNA SREDSTVA	ODHODKI	ŠTEVILO KOP. Z JAVNIMI ZAVODI	ŠTEVILO KOP. Z DRUGIMI NEVLADNIMI KULTURNIMI ORGANIZAC.	ŠTEVILO MEDNAR. SODELOVANJ (TUJE KOP., GOSTOVANJA IPD.)
Zavod EXODOS	7	4.200	12	67.317	10.853	35.000	0	21.463	67.317,34	2	3	8
Mini teater	19	22.369	300	591.123	117.971	171.500	0	301.651	583.391	3	0	35
Emanat, Zavod za razvoj in afirmacijo plesa in sodobne umetnosti	24	2.969	72	192.033	61.149	70.700	0	39.650	192.033	11	21	10
Društvo hiša otrok in umetnosti	16	6.150	133	132.800	0	39.800	0	93.000	132.800	1	5	2
Društvo gledališče Ane Monro	6	23.000	83	181.262	33.373	77.750	9.777	60.362	181.262	2	0	5
Plesni teater Ljubljana	9	18.806	144	264.426	124.964	85.500	0	53.621	264.426	3	6	30
Zavod EN-KNAP	27	27.000	274	480.890	292.024	167.060	10.522	178.343	480.890	0	1	33
Mesto žensk	21	3.140	58	162.997	93.700	55.000	9.249	2.965	162.997	4	8	8
VIA NEGATIVA	17	4.212	60	216.807	90.455	32.500	0	93.853	216.807	0	14	10
Flota, zavod za kulturo Ljubljana	9	1.154	17	125.051	0	37.500	0	7.551	125.051	3	6	8
MASKA LJUBLJANA	19	4.370	69	43.000	32.555	60.000	0	7.640	143.195	1	6	8
Zavod Federacija	10	9.061	316	82.153	19.764	32.000	9.450	2.000	75.518	4	7	10
Zavod Bunker	13	12.350	72	497.017	237.717	88.700	163.300	7.000	497.017	0	0	0
Gledališče Glej	20	7.415	226	317.177	156.650	68.800	39.951	51.775	312.173	0	1	28
Zavod Delak	8	1.220	41	71.496,23	18.194	41.000	0	2.542	71.496	4	3	3
Umetniško društvo Nomad Dance	3	5.023	155	91.767	23.000	20.000	30.567	1.200	91.767	18	20	7
Društvo Pekinpah	7	3.812	35	132.120	66.766	30.000	0	0	131.400	7	35	21
BUFETO - Zavod za razvoj cirkuško gledaliških umetnosti	4	7.000	61	77.770	17.639	30.500	5.000	24.547	83.723	2	3	22
SPLOH Zavod za umetniško produkcijo in založništvo	26	8.993	124	253.731	94.284	32.500	0	125.276	253.731	11	61	21
Ustanova IMAGO SLOVENIAE - PODOBA SLOVENIJE	4	42.740	68	400.591	50.000	48.000	95.000	207.591	400.591	30	25	27
Kulturno - umetniško društvo KATAMAN	2	2.500	8	58.000	0	12.000	0	5.2000	58.000	2	3	2

Kulturno - umetniško društvo MOTA - muzej tranzitornih umetnosti	8	6.700	33	239.481	130.269	44.086	65.125	0	239.481	7	1	10
KAPA - društvo za kulturno in umetniško produkcijo	13	12.000	79	225.483	74.130	34.000	0	117.352	225.483	0	5	24
Kulturno društvo Glasbena matica Ljubljana	2	9.825	32	163.203	20.040	15.000	0	73.142	163.203	11	1	0
Društvo Glasbena mladina ljubljska	12	18.600	73	188.354	23.374	73.000	0	87.635	188.354	13	2	1
Društvo Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije	3	3.500	18	40.000	15.000	15.000	0	10.000	40.000	18	1	4
Društvo slovenskih skladateljev	7	3.070	25	215.000	38.093	31.000	0	145.906	215.000	12	6	6
Channel Zero kulturno umetniško društvo	5	18.270	153	86.305	4.011	16.000	0	66.293	86.305	4	14	1
Kulturno umetniško društvo kreacija Moonlee	5	1.600	77	55.664	2.243	15.000	0	2.866	55.664	0	4	61
Jazz club Gajo	6	15.000	60	106.150	0	22.000	0	84.000	106.150	1	0	1
Staroljubljanski zavod za kulturo	5	20.310	64	196.377	0	83.000	0	113.377	196.377	28	22	17
GLASBENO DRUŠTVO SLOWIND	16	2.300	19	180.838	50.000	31.000	0	99.838	180.838	2	2	5
KUD Mreža	28	8.095	38	161.529	76.197	41.800	10.000	33.531	161.529	2	7	7
Društvo Photon	13	2.844	23	190.000	73.966	41.000	22.000	53.000	190.000	2	2	18
DLUL	6	2.470	30	48.468	18.350	16.000	0	14.118	48.293	5	9	3
Zavod P.A.R.A.S.I.T.E.	20	287.459	90	176.908	90.908	46.000	0	40.000	176.908	2	5	9
Društvo ŠKUC	23	24.170	619	452.286	154.729	81.000	5.300	145.233	452.286	6	11	5
Forum Ljubljana	23	56.050	43	338.557	71.547	56.300	0	107.480	338.557	12	14	6
Zavod Masa	10	1.200	15	67.000	6.000	27.000	0	34.000	67.000	0	6	3
Zavod za kulturo, umetnost in izobraževanje Kersnikova	15	28.655	112	336.209	79.036	59.200	104.873	51.809	336.209	8	12	29
Aksioma, zavod za sodobne umetnosti	20	19.864	39	159.140	79.942	53.800	11.889	13.508	159.140	11	6	13
Cona, zavod za procesiranje sodobne umetnosti	8	5.340	33	52.100	25.000	27.100	0	8.000	52.100	7	4	3
Društvo Ljudmila, laboratorij za znanost in umetnost	11	2.300	66	89.830	23.171	25.000	23.524	10.935	89.830	1	7	2
Cirkulacija 2- društvo za interdisciplinarnos t in cirkulacijo sodobne umetnosti	4	1.650	35	26.183	1.600	16.000	0	8.583	26.726	2	10	2
Projekt ATOL, zavod za umetniško produkcijo, posredovanje in založništvo	12	16.430	21	150.134	77.346	27.100	1.372	48.524	154.234	4	9	10

Beletrina, zavod za založniško dejavnost	7	5.000	20	135.031	35.000	48.000	0	30.599	135.031	1	4	0
SCCA	20	4.950	70	75.458	18.507	45.640	0	11.311	75.394	7	8	16
SIGIC	10	6.500	23	125.000	87.000	24.840	0	13.160	125.000	9	12	8
ZAVOD RADIO ŠTUDENT	8	4.510	97	216.411	57.556	29.340	0	105.794	216.411	2	38	6

6. Ljubiteljske kulturne dejavnosti

1. cilj: Ohranitev in zagotavljanje stabilnih pogojev in uveljavljenih standardov za delovanje ljubiteljskih kulturnih društev z namenom, da se polno izrazi potencial ljubiteljskih dejavnosti v kulturi.

Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: OI JSKD Ljubljana) je v letu 2018 učinkovito izvedla načrtovani program. V sklopu programske piramide (obvezni program), območni, regijski, državni nivo, je aktualnim akterjem ljubljanske ljubiteljske kulture zagotovljena strokovna in organizacijska podpora kot tudi visoko standardizirani prostorski in tehnični pogoji za korektno pripravo in izvedbo produkcij ljubiteljske kulture. S podporo stabilnega sofinanciranja Mestne občine Ljubljana je deležnikom ljubljanske ljubiteljske kulture zagotovljeno nadaljnje kulturno udejstvovanje, z vključitvijo v vsakoletna pregledna srečanja JSKD pa kakovostno napredovanje na posameznih umetnostnih področjih. S tema dvema dejavnikoma so ljubljanski ljubiteljski kulturi zagotovljeni dobri pogoji za njeno nadaljnje udejstvovanje/napredovanje. Vključitev v obvezni program izpostave je dejansko omogočen slehernemu posamezniku, ki deluje na področju ljubiteljske kulture in si želi javne predstavitve svojega udejstvovanja. Izpostava omogoča izjemno participativnost za vse generacije – otroci/mladina/odrasli/tretje življenjsko obdobje, kar je nedvomno pomemben člen pri oblikovanju pogojev za še boljše urbano okolje.

OI JSKD Ljubljana omogoča vključitev v območni nivo vsakemu posamezniku in se s svojo participacijo lahko vključi v širok spekter udejstvovanja na različnih področjih ljubiteljske kulture. V obvezni program so vključena kulturna društva, posamezniki in najrazličnejše oblike neformalnih skupin. Izpostava sama izvaja številne kulturne dogodke – pregledna srečanja, revije, izobraževalne oblike, razstave na vseh umetnostnih področjih, kjer je prisotna/aktivna/delujoča ljubljanska ljubiteljska scena. Izpostava je aktivno vključena tudi v letne produkcije samih akterjev ljubiteljske kulture, saj jih spremlja neposredno preko podelitve priznanj: Gallusova priznanja za glasbo, Maroltova priznanja za folkloro, priznanja Mete Vidmar za sodobni ples, Linhartovo priznanje za gledališče. Realizacija vsakoletnega obveznega programa, ki postaja vsako leto obsežnejši, poteka v prvem polletju. Letne produkcije kulturnih društev v zadnjih letih zgoščeno potekajo v času Tedna ljubiteljske kulture, saj so na osnovi sporazuma med JSKD in Združenjem Sazas k.o. v tem tednu oproščeni dodatnih dajatev.

Kulturna društva so pogosto motor kulturnih dejavnosti v svoji četrtini skupnosti, zato v sodelovanju med MOL (Služba za lokalno samoupravo in Oddelek za kulturo), Šentjakobskim gledališčem in OI JSKD Ljubljana poteka program za dodatne kulturne vsebine v posameznih četrtinskih skupnosti, ki bo pripomogel k dodatni obogatitvi kulturnega utripa v posameznih lokalnih skupnostih – abonma ljubiteljske kulture, ki se odvija na različnih lokacijah četrtinskih skupnosti v Ljubljani. Namen abonmaja je predstavitev bogate ustvarjalnosti kulturnih

ljubiteljskih društev ter promocija njihovega dela po celotnem območju MOL. Abonma predstavlja gledališko, glasbeno, likovno ustvarjalnost društev.

Na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti skozi aktivno kulturno udejstvovanje vzpostavljajo nove vezi in poznanstva, ki pripomorejo k boljšemu vsakodnevemu sobivanju.

Program OI JSKD Ljubljana povezuje različne generacije in prepleta različne medkulturne prakse. Medgeneracijsko sodelovanje kot tudi medkulturni dialog potekata na vseh področjih ljubiteljske kulture. Program je tesno prepleten s profesionalnimi institucijami na področju kulture in izobraževanja. OI JSKD Ljubljana vključuje v svoje programe strokovne sodelavce, različne umetnike, ki s profesionalnimi znanji in vsebinami nadgrajujejo vsebino ljubiteljske kulture. Ravno sobivanje ljubiteljske in profesionalne kulture pomeni za akterje ljubiteljske kulture dodano vrednost in je pomembna komponenta v razvoju njihove dejavnosti. Možnost udejstvovanja v ljubiteljski kulturi je primarno področje, ki poskuša omogočiti prijazno sobivanje vsakomur in hkrati poskuša zagotavljati prenos teh vrednot tudi v širšo družbeno okolje. Ljubiteljska dejavnost je eden od temeljev, iz katerega se lahko razvije profesionalno kulturno ustvarjanje in je mladim v veliko pomoč pri njihovem izobraževanju in vključevanju v življenje. Ljubiteljska kultura se s tem, ko omogoča širok spekter kulturnih in umetniških iskanj, razvije ali v premočrtno linijo profesionalne umetniške dejavnosti ali pa v samorastniško iskanje. Pri vseh teh poteh imajo vse generacije, ne glede na to, kdaj se odločijo, da se bodo posvetile kulturi in umetnosti, najboljše profesionalne pogoje, prostore, dogodke, prireditve, delavnice in izobraževanja, pregledna srečanja itd. S tem ljubiteljstvo v Ljubljani ohranja svoje poslanstvo in razvija ustvarjalne potenciale v vse vključujočih kulturnih dejavnosti (stara glasba, vokalna in instrumentalna glasba, literatura, likovna, filmska, folklorna, gledališka in plesna ustvarjalnost). OI JSKD Ljubljana omogoča, da se na področju umetniškega in kulturnega prostovoljstva pri vključevanju v kulturna društva razvija in polno izrazi potencial v ljubiteljski kulturi.

2. cilj: Krepitev sodelovanja ljubiteljskih, nevladnih in poklicnih kulturnih organizacij na področju kulturno-umetnostne vzgoje ter izobraževalnih ustanov.

OI JSKD Ljubljana poleg izvajanja že utečenega programa dodatno razvija, išče, raziskuje, oblikuje nove sodobne oblike pri pripravi in oblikovanju programov za vključevanje mlajše populacije – primer dobre prakse – oblikovanje nove vsebine s programom Ars, radijska igra – preplet zvočne in likovne dejavnosti v novo vsebino. Omogoča mladim glasbenim ustvarjalcem, da se udeležujejo na vseh javnih revijah in dogodkih, oblikuje dodatne spodbude za nastop na urbanih prizoriščih. V svojem programu razpisuje aktualne delavnice in natečaje, ki so osredotočeni prav za to ciljno skupino. Sodeluje pri ljubiteljskem ustvarjanju v kulturnih društvih v smislu opolnomočenja ustvarjalnosti posameznikov in deluje interdisciplinarno. Ljubiteljski ustvarjalci delujejo prav na vseh področjih in v vseh poklicih in znanostih. Tako je ljubiteljsko ustvarjanje primarno interdisciplinarno že po svojem izhodišču in presega le povezovanje ljubiteljskih, nevladnih in poklicnih kulturnih organizacij in s tem ustvarja temelj ljubljanske urbane skupnosti.

Zborovska glasba je najmočnejša dejavnost na področju celotne Slovenije in tudi na ljubljanskem področju. JSKD je v letu 2017, s podporo MOL in Ministrstva za kulturo RS, uspešno kandidiral za izvedbo zborovskega festivala *Europa Cantat* 2021, ki bo potekal v Ljubljani.

3. cilj: Povečanje prepoznavnosti ljubiteljske kulture v nacionalnem in mednarodnem prostoru.

OI JSKD Ljubljana je ena od 59 izpostav JSKD, ki vzdržuje in oblikuje smernice na področju ljubiteljske kulture in skrbi za razvoj in spremljanje nacionalnega programa na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Skozi mrežo Amateo, v katero je vključen JSKD, posreduje vednosti, informacije in vedenja glede dobrega delovanja v Sloveniji in prepoznavnosti kulturnih društev v mednarodnem prostoru. JSKD je član regionalne kulturne povezave dežel Srednje in Jugovzhodne Evrope ECuCO in evropske mreže pritočasnih kulturnih organizacij ENVAA.

Izpostava dosledno in pravočasno seznanja medije z izvajanjem vseh prireditvev. V letu 2018 je narasla medijska prepoznavnost OI JSKD Ljubljana in vrhunec dosegla v Tednu ljubiteljske kulture. OI JSKD Ljubljana je v zadnjih letih dobil pomembno prepoznavno noto med akterji ljubiteljske kulture, vzgojno-izobraževalnimi institucijami in institucijami na področju kulture in turizma, saj so ga le ti prepoznali za zanesljivega partnerja.

Predstavniki ljubljanske ljubiteljske kulture so v mednarodnem kulturnem prostoru prepoznavni kot izjemni poudarjalci ter posegajo po najvišjih mednarodnih nagradah in dosežkih.

7. Varstvo kulturne dediščine

1. cilj: Nadgradnja upravljanja z arheološko dediščino na širšem območju MOL – vzpostavitev spletne podatkovne platforme z arheološkim katastrom za potrebe varstva dediščine in prostorskega načrtovanja, arheološko vrednotenje podatkov lidarskega snemanja, vzpostavitev arheološkega centra za poizkopavalno obdelavo gradiva.

Program delno izvaja Muzej in galerije mesta Ljubljana.

2. cilj: Povečati stopnjo varovanja dediščine in izboljšati njeno upravljanje.

Prenova stavbe Pod turnom 4 (Švicarija)

Obnova stavbe je bila dokončno zaključena maja 2018. Mednarodni grafični likovni center je prevzel njeno upravljanje ter izvajanje javnega programa. Celotna investicija je tako znašala 5.722.341 evrov. V Švicariji je enajst delovnih ateljejev, dve rezidenci za mlade umetnike in štiri rezidence za gostujoče umetnike iz tujine, prireditveni prostori pa so namenjeni javnim programom, predavanjem, delavnicam.

Obnova mednarodnega grafičnega likovnega centra (Grad Tivoli)

Grad Tivoli je uvrščen na seznam objektov, kjer je potekala energetska sanacija s priključitvijo ogrevanja na mestni plin. Potekala je tudi obnova oken in vrat. Obnova notranjosti bo potekala postopoma, skladno z razpoložljivimi investicijskimi sredstvi.

Avditorij Tivoli

Območje Avditorija Tivoli vzdržujemo s sistematično košnjo in je kot javna zelena površina v uporabi za različne manjše umetniške dogodke.

Galerija Cukrarna in Palača Cukrarna

Projekt Galerija Cukrarna je v letu 2018 prešel v izvedbeno fazo, saj so se pričela gradbena dela. Projekt je sofinanciran z Operacijo za sofinanciranje iz mehanizma CTN. Za Palačo Cukrarna so bili v letu 2018 izdelani načrti obstoječega stanja, programska preveritev in novelacija DIIPa. Palača bo zasnovana kot živo prizorišče dogajanja v družbi in prostor druženja književnih in drugih ustvarjalcev iz Ljubljane, Slovenije in sveta, s poudarkom na ilustraciji. Programsko je predvideno, da bo Palača Cukrarna postala s prostorskimi pogoji in vsebinsko dejavnostjo središče mreže mladinskih centrov v Ljubljani.

Hribarjeva vila (Vila Zlatica)

V letu 2018 je bila izdelana PGD in PZI dokumentacija in pridobljeno gradbeno dovoljenje. Začetek obnovitvenih del je predviden v letu 2019.

Staro letališče Ljubljana

V letu 2018 je v okviru javno zasebnega partnerstva BTC d.d. začel z obnovo objektov nekdanje upravne stavbe in letališkega stolpa, ki se bo zaključila pomladi leta 2019.

Ljubljanski grad

Za obnovo Ljubljanskega gradu smo v letu 2018 namenili 1.009.785 evrov, in sicer za izvedbo obnove trakta M, nivo 0 – Zmajev brlog in Vstopni trgovini z obrambnim zidom, za izvedbo II. faze obnove Vinoteke.

Križanke

Objekt Križanke je potreben celovite obnove. Mestna občina Ljubljana je le delna lastnica celotnega kompleksa, zato bo pri pripravi celovitega konservatorskega načrta sodelovala z drugim lastnikom, državo. Ker je del Križank še vedno v postopku denacionalizacije (cerkev), je v tem strateškem obdobju predvidena samo izdelava konservatorskega načrta.

3. cilj: Unescova dediščina v Ljubljani.

MOL aktivno sodeluje v delovni skupini Ministrstva za kulturo RS, skupaj z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Muzejem in galerijami mesta Ljubljane ter Muzejem za arhitekturo in oblikovanje pri pripravi vsebin za nominacijo Brezčasna humanistična arhitektura Jožeta Plečnika v Ljubljani na Unescov seznam kulturne in naravne dediščine.

4. cilj: Vzpostavitev ciljnega projektnega razpisa s področja kulturne dediščine.

Realizacija je predvidena v letu 2020.

5. cilj: Vzpostavitev systemskega varstva arhivskega gradiva v digitalni obliki, ki nastaja pri delovanju Mestne občine Ljubljana.

Pri upravljanju z dokumentarnim gradivom (hramba, izločanje in odbiranje dokumentarnega gradiva) v Mestni občini Ljubljana upoštevamo določila Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14), določila Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18) in navodila Zgodovinskega arhiva Ljubljana. V letu 2018 ni bila izvedena predaja gradiva.

8. Kultura v javnem prostoru

1. cilj: Krepitev »skupnostne umetnosti« na celotnem območju MOL.

Temeljni ukrep za uresničitev tega cilja je oblikovanje posebnega javnega razpisa, na podlagi katerega bodo ciljno sofinancirani umetniški projekti, ki spodbujajo socialno kohezijo skozi sodelovanje umetnikov s prebivalci četrtnih skupnosti. Uresničitev tega cilja se prenese v obdobje naslednjega strateškega načrta (2020-2023), ko bo še posebej aktualen v kontekstu kandidature MOL za naslov Evropske prestolnice kulture 2025.

V letu 2018 smo realizirali kar nekaj obnov kulturnih spomenikov, in sicer obnova napisov na nagrobnikih na Navju, obnova Marijinega znamenja in vrat na vogalu obzidja Križank, predstavitev Spomenika žrtvam belogardističnega nasilja v Zadobrovi, obnova spomenika 1. svetovne vojne pred pokopališčem v Polju, izdelava in postavitve bronastega dečka z venčkom na Spomeniku demonstracijam žensk v Zvezdi, obnova Spomenika NOB ob Cesti na Urh in obnova Spomenika NOB pred Sokolskim domom na Taboru, izdelava in montaža informativnega napisnega traku pri Spomeniku Gabrielu Gruberju in osuševanju Barja, nova osvetlitev Spomenika Francu Rozmanu Stanetu v križišču Slovenske ceste in Šubičeve ulice, čiščenje in obnova 51. stebričkov ob PST, zaključena je obnova grobnice družine Šušteršič na ljubljanskih Žalah in obnova napisne plošče na stavbi Ilirije na Vodnikovi cesti 155.

V letu 2018 smo skladno s sklepi Komisije za postavitve spomenikov in obeležij MOL postavili spominske plošče Francescu Robbi, Andreju Herrleinu, Vaclavu Talicu in Antonu Codelliju. V Kodelijevem parku smo postavili obeležje Karlu Benzu, v parku Tivoli pa Eleanor Roosevelt. Naročili smo projekt za postavitve spomenika Ferdinandu Hallersteinu. V sodelovanju z Judovskim kulturnim centrom smo v mestu postavili »spotikavce«, ki obeležujejo pregon Judov v nacistična uničevalna taborišča med 2. svetovno vojno. Izpeljali smo vabljen natečaj za postavitve skulptur v niše na fasadi Narodne galerije ob njeni 100. obletnici.

2. cilj: Povečanje števila dovoljenih mest za grafitiranje.

Od decembra 2011 posamezniki in skupine lahko izražajo svojo umetniško ustvarjalnost na naslednjih javnih lokacijah:

1. Šiška – podhod pod Celovško cesto, pri Kinu Šiška
2. Vič / Dolgi most – betonski stebri avtocestnega mostu, na končni postaji avtobusa št. 6
3. Bežigrad – podvoz pod železniško progo na Drenikovi ulici
4. Moste – podvoz pod železniško progo na Kajuhovi ulici
5. Center – Trnovski pristan, betonski zid ob pločniku

6. Center – Osnovna šola Trnovo, zid ob parkirišču
7. Šentvid – podhod pred predorom Šentvid
8. Center – transformatorska postaja pri Osnovna šola Trnovo, na parkirišču ob igriščih
9. Vič / Rožna dolina – podvoz pod železniško progo na Erjavčevi cesti (smer Prešernova cesta – Večna pot)
10. Vič / Rožna dolina – podhod pod železniško progo (smer Cesta v Rožno dolino – Oražnova ulica)
11. AKC Metelkova – notranji zidovi ob košarkarskem igrišču, na notranji strani kompleksa Metelkova mesto
12. ROG – Trubarjeva cesta 74, notranji zidovi kompleksa tovarne ROG
13. Strelišče na Dolenjski cesti (zunanje betonske stene, ki gledajo na parkirišče) je posebej namenjeno navijaškemu grafitiranju

V letu 2018 število dovoljenih mest za grafitiranje ni bilo spremenjeno, načrtujemo dve novi grafitni mesti v letu 2019.

3. cilj: Določitev skupnega upravitelja in ureditev statusa Metelkove.

Stanje je nespremenjeno v primerjavi z letom 2017: programski uporabniki Metelkove še vedno niso določili skupnega upravitelja, ki bo prevzel odgovornost za delovanje v skladu z zakonskimi predpisi. Do podpisa pogodbe o upravljanju avtonomne kulturne cone Metelkova med MOL in ustvarjalci z Metelkove izvajamo najnujnejša dela: pregled in servis gasilnih aparatov, varnostne razsvetljave in druge ukrepe v skladu s požarnim redom.

9. Medpodročno sodelovanje

9.1 Kulturno-umetnostna vzgoja

Eden izmed pglavitnih ciljev Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih je kulturno-umetniška vzgoja otrok in mladih. V letu 2018 so ohranili število tečajnikov, ki obiskujejo kulturno-umetniške programe ter pričeli z izvajanjem dodatnih celoletnih programov (celoletni program animiranega filma, grafika za otroke, likovne delavnice za osebe z downovim sindromom). Zavod je v letu 2018 svoje delo usmerjal predvsem v kakovostno in vsebinsko bogato izvajanje celoletnih in krajših programov na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju ter njihovem medsebojnem povezovanju, izvajanju festivalov za otroke in mladostnike, počitniškem varstvu ter sodelovanju na številnih prireditvah v okviru Mestne občine Ljubljana in mednarodnem povezovanju. Deloval je kot profesionalna organizacija za spodbujanje in razvijanje programske raznolike ustvarjalnosti otrok in mladostnikov in kreativnega preživljanja prostega časa otrok in odraslih.

Poudarek pri delovanju zavoda je bilo interdisciplinarno povezovanje med obstoječimi dejavnostmi, s čimer so višali kakovost programov in projektov (francoščina – moda, nemščina – glasba, mladi raziskovalci – angleščina, španščina – slikarstvo,...). Prenovljeni prostori na Komenskega ulici 9 (Art center) so v letu 2018 v popolnosti zaživel, zavod je obogatil in nadgradil likovne programe, ki potekajo v teh prostorih (šole kiparstva, slikarstva, grafike, mala šola mode, brezplačne sobotne družinske delavnice, zaključna razstava tečajnikov).

V letu 2018 so uspešno izpeljali osem festivalov (Pionirski Improfest, Kalejdoskop – festival sodobne odrske umetnosti, festival znanosti HOKUS POKUS, Literarni natečaj Bodi pisatelj, Mednarodni filmski festival ZOOM.12, Otroški festival gledaliških sanj, Glasbeni festival osnovnih in srednjih šol, Likfest), v okviru katerih so nadaljevali z uspešnim izobraževanjem mentorjev ter jim tako omogočili obogatitev znanj in izkušenj ter posledično dvigniti kakovost izvedenih gledaliških produkcij ter likovnih, filmskih in literarnih izdelkov. Literarni natečaj je v letu 2018 potekal v slovenskem, angleškem, francoskem, nemškem in italijanskem jeziku. Filmski festival ZOOM je postal prepoznaven mednarodni filmski festival, namenjen mladim filmskim ustvarjalcem, katerega program so dodatno obogatili z delavnicami za osnovnošolce in srednješolce ter popoldanskimi projekcijami filmov, kjer so se gledalci po projekcijah lahko pogovarjali z avtorji filmov in člani žirije. Zaradi zanimanja so Festival znanosti obogatili s spremljevalnim programom (razstava vizualne umetnice Robertine Šebjanič in gledališko glasbena predstava Tesla).

Povečali so tudi število brezplačnih prireditev za otroke in mlade (poleg utečenega literarno-gledališkega projekta S pravljico okrog sveta so izvajali tudi delavnice s področja arhitekture – Arhitekturno potepanje). V letu 2018 sta kulturno – umetniške programe Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih obiskovala 1102 otroka.

1. cilj: Okrepiti sodelovanje javnih zavodov s področja kulture, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana, in nevladnih organizacij v kulturi z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami z namenom, da se vzpostavi dolgoročno izvajanje programov s področja kakovostne kulturno-umetnostne vzgoje.

MOL je bil v letu 2009 pobudnik izvedbe ljubljanskega festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri. Namen festivala je čim večjemu številu otrok v MOL omogočiti dostop do kakovostnih vsebin kulturne vzgoje, ustvarjalce na tem področju pa spodbuditi k pripravi takšnih vsebin. V letu 2018 so Bobri praznovali deset let, festival je potekal od 20. januarja do 8. februarja, osrednja tema pa je bila poezija. Osrednjo temo smo obiskovalcem predstavljali preko različnih glasbenih, gledaliških, knjižnih in filmskih dogodkov, na delavnicah smo se s poezijo igrali, iskali rime in kovali nove, spoznavali smo slovenske pesnike, tako tiste, ki jih ni več med nami, a so pomembno zaznamovali področje pesništva za otroke, kot tiste, ki nas s svojim pisanjem in nastopi razveseljujejo še danes. Tema je bila dobro sprejeta in je omogočila izvedbo raznolikih vsebin.

Osnovno ogrodje festivala so gledališke, glasbene in filmske predstave, dogodki v muzejih in galerijah ter knjižnicah. Koncept festivala je ostal enak: dopoldanske predstave in prireditve so bile namenjene skupinam iz vrtcev in šol, popoldanske pa individualnim ogledom; vsak dogodek je bil sestavljen iz treh sklopov – priprava na dogodek, dogodek in refleksija (delavnica), s čimer otrokom omogočimo poglobljeno spremljanje in izkušnjo. Da je festival Bobri med otroki, starši, vzgojitelji in učitelji izjemno priljubljen dokazuje dejstvo, da je večina vstopnic (za mlajše otroke) pošla že v prvem dnevu. Izvršna producenta festivala sta bila Slovensko mladinsko gledališče in Kinodvor. Ob festivalu je izšla programska knjižica, ki zajema vse dogodke festivala in je tudi odličen vodnik skozi kulturne prireditve za otroke v Ljubljani. Bobrov dnevnik, ki otrokom omogoča refleksijo na kulturne dogodke, ki so jih obiskali v okviru festivala, pa je odličen pripomoček vzgojiteljem, učiteljem in staršem za poglobljeno spoznavanje kulture. V letu 2018 smo uvedli tudi novost, in sicer elektronske prijave za organizirane skupine iz VIZ.

Bobri v številkah:

FESTIVAL BOBRI	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skupaj predstav	46	64	65	62	66	70	63	72	62	61	60
Skupaj filmov	1	9	12	13	14	18	14	18	21	24	24
Skupaj delavnic	3	16	17	59	47	69	108	137	142	81	82
Skupaj prireditvev	50	89	94	134	127	157	185	227	225	164	166
št. vstopnic gledališče, glasba, ples, knjiga	7540	10740	10203	12281	11404	11382	10292	10759	10441	10227	9006
št. vstopnic film	120	1620	2364	2561	2758	3476	2882	3400	3992	4436	4174
št. vstopnic delavnice	60	381	330	1114	1145	1600	2962	3228	2791	2065	2017
Skupaj vstopnic	7720	12741	12897	15956	15307	16458	16136	17387	17224	16600	15197
Skupaj prizorišč	14	29	32	36	29	34	54	68	55	45	40
Skupaj producentov	20	34	38	43	38	53	62	74	68	75	73

2. cilj: Oblikovati raznoliko in dostopno ponudbo kulturno-umetnostne vzgoje na vseh področjih kulture za različne ciljne skupine.

V okviru projekta Ljubljana bere, ki je podrobneje opisan v poglavju 5.5., smo v letu 2018 z izvirnimi slovenskimi knjigami obdarili okoli 9.000 otrok (triletnike, prvošolce in četrtošolce). V letu 2018 nismo pričeli z napovedanimi ukrepi izobraževanja koordinatorjev, vključitve umetnikov v prostočasne aktivnosti v VIZ ter uvedbo Ustvarjalnega tedna, zato te aktivnosti prenašamo v naslednja leta.

Tudi v letu 2018 so javni zavodi (MGL, CUK Kino Šiška, Kinodvor, Slovenska filharmonija, MG+MSUM, MGLC, LGL, SMG, MGML) izvajali projekt *KUL abonma*, mestni abonma za mlade od 15. do 25. leta. KUL abonma združuje produkcije različnih javnih kulturnih zavodov MOL in zajema različne veje umetnosti, od gledališča prek filma do glasbe in vizualnih umetnosti. Namen abonmaja je mladim omogočiti obisk čim bolj raznolike umetniške produkcije po dostopni ceni 25 evrov. V sezoni 2014/15 je imel KUL abonma 198 abonentov, v sezoni 2015/16 214, v sezoni 2016/17 228, v sezoni 2017/18 218, v sezoni 2018/19 pa jih ima 232.

Zavod Divja misel, ki od leta 2015 programsko upravlja Vodnikovo domačijo, je tudi v letu 2018 uspešno izvajal raznolike programe kulturno-umetnostne vzgoje. Pri izvedbi le-teh so se uspešno povezali z okoliškimi vrtci in osnovnimi šolami. V letu 2018 so že četrto uspešno izvedli otroški knjižni festival in drugi festival angažiranega pisanja Itn. ter ostajajo pomembno prizorišče za spodbujanje bralne kulture.

Javne zavode in nevladne organizacije preko neposrednih pozivov in javnih razpisov spodbujamo k pripravi programov in projektov, ki so namenjeni mladim od 12. leta starosti. V

okviru programa filmske vzgoje, ki ga od leta 2008 izvaja Kinodvor ob podpori Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje Mestne uprave MOL omogočamo brezplačne filmske projekcije in dodatne filmsko-vzgojne dejavnosti za predšolske otroke, učence tretjih razredov in učence zadnje triade osnovnih šol. Kinobalonove predstave je v letu 2018 obiskalo 38.912 obiskovalcev, od tega 13.690 Kinobalonov družinski program; 1.827 Kinotripov redni program s festivalom, 23.395 učencev in dijakov pa projekcije v okviru Kinodvorovega šolskega programa. Spomladi je Kinodvor uspešno izvedel tretjo edicijo Mednarodnega filmskega festivala Kinotrip, ki ga je obiskalo več kot 1.600 mladih obiskovalcev. S festivalom, ki ga ustvarjajo mladi za mlade, Kinodvor nagovarja specifično ciljno publiko najstnikov od 14. leta starosti dalje, ki Kinodvora ne obiskuje pogosto.

Pionirski dom je v letu 2018 svoje delo usmerjal predvsem v kakovostno in vsebinsko bogato izvajanje celoletnih in krajših programov na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju ter njihovem medsebojnem povezovanju, izvajanju festivalov za otroke in mladostnike, počitniškem varstvu ter sodelovanju na številnih prireditvah v okviru Mestne občine Ljubljana in mednarodnem povezovanju. Uspešno so izvedli celoletne programe na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju, omogočali dostopnost različnih programov otrokom iz socialno šibkejših družin, uspešno izvedli festivale z različnih področij (glasba, gledališče, ples, literatura, likovna dejavnost, film, naravoslovje), kamor so vključeni mladi iz Slovenije in tujine.

Tudi v letu 2018 so nevladne organizacije izvajale številne programe in projekte na področju kulturno-umetnostne vzgoje na različnih področjih. V okviru javnega razpisa 2016-2019 smo prvič kot posebno področje podprli tudi programe na področju kulturno-umetnostne vzgoje. V skladu s finančnimi možnostmi smo v letu 2018 podprli deset najvišje ocenjenih programov, ki jih izvajajo Zavod za kulturo, umetnost in izobraževanje Kersnikova, En-knap, Študentski kulturni center (ŠKUC), društvo Hiša otrok in umetnosti, Forum Ljubljana, zavod Emanat, Mesto žensk, zavod Federacija, zavod P.A.R.A.S.I.T.E. in SCCA zavod za sodobno umetnost.

Prepoznane in uveljavljene programe izvajajo v Lutkovnem gledališču Ljubljana, Kinodvoru, Muzeju in galerijah mesta Ljubljana, Mednarodnem grafičnem likovnem centru, na Ljubljanskem gradu, v Mestni knjižnici Ljubljana, Španskih boricah in številnih drugih nevladnih organizacijah. V okviru MGML deluje RogLab, ki izvaja program, utemeljen na naprednih produkcijskih tehnologijah v tesni interdisciplinarni povezavi s sodobnimi umetniškimi in oblikovalskimi praksami in svoje programe uspešno povezuje z ljubljanskimi osnovnimi šolami.

MOL je v letu 2018 sofinanciral enajst projektov na področju kulturno-umetnostne vzgoje.

Pomemben prispevek k vzgoji občinstva je tudi gledališko-plesni abonma Transferzala, ki združuje izbor predstav petih ljubljanskih neodvisnih odrov: Centra kulture Španski borci, Gledališča Glej, Stare mestne elektrarne – Elektro Ljubljana, Mini teatra ter Plesnega Teatra Ljubljana. V sezoni 2018/19 je na ogled 15 predstav, izmed katerih jih abonent izbere pet.

Art center (Vila Čira čara)

S celovito prenovo vile s konca 19. stoletja, danes hiše ustvarjalnosti, umetnosti in drugih dejavnosti na Komenskega ulici 9, je javni zavod Pionirski dom dobil nove prostore za ustvarjanje, ki so namenjeni otrokom in mladim. V njih potekajo predvsem programi s področja vizualnih umetnosti ter uspešen likovni festival Likfest.

3. cilj: Vzpostaviti učinkovit sistem obveščanja o kakovostnih kulturno-vzgojnih projektih in jih promovirati.

Nadaljevali smo sodelovanje z vrtci in osnovnimi šolami preko mreže koordinatorjev kulturno-umetnostne vzgoje, ki so jih zavodi imenovali v letu 2014. Mrežo koordinatorjev smo povezali z nacionalno platformo na področju kulturno-umetnostne vzgoje – Kulturnim bazarjem. Z vzpostavitvijo mreže koordinatorjev smo omogočili neposredno komunikacijo med kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami. Nadaljevali smo tudi sodelovanje s Televizijo Slovenija, ki v okviru različnih otroških oddaj predstavlja kakovostne kulturnih prireditve (Kriškraš, Infodrom, Fircologi). Še posebej je priljubljen bober Bor, ki ob sobotah zjutraj v oddaji Kriš kraš najmlajše seznanja s kulturnimi prireditvami in kakovostnimi otroškimi knjigami.

9.2 Kulturni turizem

1. cilj: Povečati delež domačih in tujih turistov, ki Ljubljano obiščejo zaradi kulturne ponudbe.

V okviru ukrepa U42 (Evalvacija obiska tujih obiskovalcev s pomočjo standardiziranih vprašalnikov) iz dokumenta Strateške smernice kulturnega turizma v Ljubljani 2017-2020 je javni zavod Turizem Ljubljana vzpostavil orodja za zbiranje in analizo podatkov o številu in izvoru tujih turistov v galerijah in muzejih, ki se je pričelo januarja 2018. Cilj vzpostavitve tovrstnega merjenja je povečati delež domačih in tujih turistov, ki Ljubljano obiščejo zaradi kulturne ponudbe ter dvig deleža tujih turistov med obiskovalci kulturnih dogodkov in institucij.

Podatki se zbirajo za:

- Ljubljanski grad
- Galerija Jakopič
- Mednarodni grafični likovni center
- Mestna galerija
- Mestni muzej
- Moderna galerija
- Muzej novejšje zgodovine
- Narodna galerija
- Plečnikova hiša
- Muzej Iluzij
- Muzej sodobne umetnosti Metelkova
- Narodni muzej Slovenije Metelkova
- Narodni muzej Slovenije Muzejska
- Union Experience

V letu 2018 je 14 kulturnih ustanov skupaj obiskalo 489.128 gostov. Od tega je bilo domačih gostov 148.995 (30,5 %), tujih pa 339.632 (69,5 %). Če iz vseh zbranih podatkov za celo leto izvzamemo domače goste ter število tujih gostov 339.632 vzamemo kot absolutno število, je razvidno, da je bilo v letu 2018 največ tujih gostov iz Italije in iz drugih držav, ki niso posebej opredeljeni (po 19,5 %), sledijo gostje iz azijskih držav (11,6 %), Kanade in ZDA (9,4 %), Velike Britanije (8,8 %), Nemčije (7,5 %) ter Francije (5,3 %). Gostje iz Avstrije, Hrvaške, Nizozemske, Rusije, Srbije, Španije, Kanade in ZDA ter Avstralije in Nove Zelandije so predstavljali po manj od 5 % vseh obiskovalcev.

Če iz zbranih podatkov izvzamemo še podatke, zbrane za Ljubljanski grad, je bilo v ostalih institucijah 69,3 % domačih gostov ter 30,7 % tujih gostov. Med tujimi gostji so prevladovali gostje iz drugih držav, ki niso posebej opredeljeni (18,1 %), ter Italijani (17,4 %), sledijo gostje iz Velike Britanije (14,5 %), Kanade in ZDA (9,6 %), Francije (8,2 %) ter Nemčije (8,1 %). Gostje iz ostalih držav so predstavljali manj od 5 % vseh obiskovalcev.

2. cilj: Zagotoviti stalno ponudbo kakovostnih kulturno-turističnih prireditev v mestu.

Zavod Turizem Ljubljana (ZTL) je razvil novo inovativno kulturno-turistično doživetje – Brko tura. Brko tura ponuja vzdušje prave retro brivnice s skoki v Arhitektovo vizionarsko sobo (Jože Plečnik), Pisateljevo najljubšo gostilno (Ivan Cankar) in Slikarjevo nacionalno galerijo (Rihard Jakopič).

Marca 2018 je ZTL izvedel vsakoletni javni razpis za izvajanje kakovostnih kulturno-turističnih dogodkov na javnih površinah. Na javni razpis je prispelo 71 vlog, katerih vrednost je presegala 2,3 mio evrov. Izmed prispelih vlog je bilo izbranih 45 projektov oziroma prireditev, tako tradicionalnih kot tudi takšnih, ki so z novimi kakovostnimi vsebinami poudarile posebnosti Ljubljane.

Vzpostavili so sodelovanje s pomembnejšimi deležniki, ki izvajajo programe in vsebine v stavbah Plečnikove dediščine (od leta 2016 sodelujejo z NUK-om, od leta 2017 pa tudi s Plečnikovo hišo).

V prvi polovici leta 2018 je ZTL v sodelovanju z Oddelkom za kulturo v okviru Strateških smernic kulturnega turizma v Ljubljani začel z razvojem novega projekta – Kulturne četrti v Ljubljani. Projekt Mapiranje, komunikacija in znamčenje Kulturnih četrti Ljubljana je pomemben pri povezovanju med ZTL, vladnimi in nevladnimi organizacijami na področju kulture v Ljubljani. Dolgoročni cilj projekta je razširitev območja gibanja turistov izven ožjega mestnega jedra. Dodatna kulturna ponudba in oblikovanje prepoznavnih kulturno umetniških četrti je eden od ukrepov, ki lahko doprinese k uresničevanju tega cilja.

3. cilj: Priprava strateških smernic in akcijskega načrta za razvoj kulturnega turizma v MOL do leta 2020.

V okviru Strateških smernic kulturnega turizma v Ljubljani (2017-2020) je v načrtu 43 ukrepov pri petih politikah. V letu 2018 je bilo realiziranih 17.

V okviru uresničevanja ukrepov kulturnega turizma je ZTL na področju srečanj širše delovne skupine, ki jo sestavljajo Ljubljanski grad, SNG Opera in Balet, Cankarjev dom, Festival

Ljubljana, Narodna galerija, Muzeji in galerije mesta Ljubljane, Slovenski etnografski muzej, Kinodvor, CUK Kino Šiška, Mestno gledališče Ljubljansko, Mednarodni grafični likovni center, Gospodarsko razstavišče, MiniTeater, Galerija Fotografija, Španski borci – En Knap, Ustanova Imago Sloveniae – Podoba Slovenije, Odprte Hiše Slovenije, Narodni muzej Slovenije, Muzej novejšje zgodovine, Založba Beletrina, Gledališče Ane Monro, MOL – Oddelek za kulturo in Turizem Ljubljana, novembra izvedel delavnico kulturnega turizma. Delavnice, ki je bila namenjena evalvaciji izvedenih aktivnosti in načrtovanju nadaljnjih, se je udeležilo 24 predstavnikov.

24. maja 2018 in 20. septembra 2018 sta bila oblikovana redna poziva k predložitvi kulturnih programov za javne zavode in nevladne organizacije v drugi polovici leta 2018 in v letu 2019. Na prvi poziv se je odzvalo 11 organizatorjev kulturnih programov, na drugi poziv pa je prispelo 36 vlog. S tem se je ZTL približal cilju za leto 2020. Kulturne institucije, zavode, programske izvajalce in nevladne organizacije ZTL in Oddelek za kulturo spodbujata, da redno in pravočasno sporočajo podatke o kulturnih vsebinah preko e-naslova priredivte@visitljubljana.si. Na podlagi prejetih programov je interna delovna skupina za kulturni turizem na ZTL naredila izbor le-teh, ki je predvsem odvisen od turističnega potenciala, mednarodne prepoznavnosti in promocijskih aktivnosti ZTL na tujih trgih. Pri izboru se osredotočajo tudi na ciljne trge, kjer so vsebine nato predstavljene in oblikujejo letni koledar kulturnega dogajanja v Ljubljani.

Z Zavodom Ljubljanski grad nadaljujejo z vzpostavljenim strateškim sodelovanjem in skupaj delujejo na sejmsko-borznih nastopih, pri študijskih turah, na rednih, naročenih in tematskih ogledih Ljubljane, pri izobraževanju vodnikov ter tudi pri prodaji kart za Časovni stroj.

Vzpostavljen je bil redni kanal komuniciranja, kulturniturizem@visitljubljana.si, preko katerega ZTL obvešča vse javne zavode in nevladne kulturne organizacije o letnih temah. Kanal je namenjen tudi sporočanju pobud in vprašanj v zvezi z razvojem ponudbe kulturnega turizma, rezultat vzpostavljenega kanala pa je učinkovitejša komunikacija med ZTL in kulturnimi institucijami, med samimi kulturnimi institucijami ter boljša izmenjava informacij in ponudb.

4. cilj: Vzpostavitev informacijske točke o kulturnih dogodkih na območju MOL.

Projekt še ni realiziran.

10. Kulturne in kreativne industrije

10.1 Kreativni ekosistem v Ljubljani

1. cilj: Zagotovitev trajnejših in stabilnih pogojev za razvoj področja kreativnih industrij v MOL ter večja prepoznavnost dejavnosti in akterjev.

29. novembra 2018 je RogLab, prototip vsebin bodoče Tovarne Rog, v Edinburghu prejel *nagrado za inovativnost evropske mreže Eurocities*. RogLab sicer s pomočjo gostovanja pri partnerskih organizacijah in s pomočjo mobilnega laboratorija FabBox delno rešuje problem pomanjkanja produkcijskih, razstavnih, predstavitvenih in skladiščnih prostorov, vendar je z obsegom vsebin in programov občutno prerasel 28 m2 prostora pilotnega projekta.

2. cilj: Nadaljevanje dejavnosti pilotnega projekta RogLab.

RogLab je leta 2018 trikrat mesečno izvajal usposabljanja za samostojno rabo 3D tehnologij (št. usposabljanj: 32; št. udeležencev: 42), dnevne Odprte termine med 12.00 in 20.00 (št. odprtih terminov: 642 /št. udeležencev: 104). Dobili smo 130 novih uporabnikov. Enkrat mesečno je potekal program otroških ustvarjalnic Sobotnice in dodatne otroške ustvarjalnice na zunanjih prireditvah (št. otroških ustvarjalnic: 14; št. udeležencev: 48). Izvedel je številne medgeneracijske delavnice: v koprodukciji z društvom Slon Animateka je izvajal ustvarjalnice SlonLab v RogLabu, v sodelovanju s podjetjem Intri program 3D Kuhna, poleg tega pa še tematske delavnice za pusta, noč čarovnic ipd. (št. medgeneracijskih delavnic: 20; št. udeležencev: 120). RogLab se je predstavljala tudi na drugih zunanjih prireditvah: Kulturni bazar, Ljubljana Mini Maker Faire, FabBelgrade in Maker Faire Vienna, obiskali smo tudi Rokodelski center Ribnica (št. predstavitev RogLab-a drugim organizacijam: 5; št. udeležencev: 50). Izvedli smo kolesarsko turo po instalaciji Razsvetljeni Rognik, ki smo jo postavili v koprodukciji s festivalom Svetlobna gverila (na celotnem festivalu je bilo čez 2000 udeležencev). Razvili smo 3 nove prototipe na temo vključujočega mesta (3 prototipi /število udeležencev 10). Zaradi povečanega obsega in narave dela smo najeli novega tehnika s področja elektronike. RogLabove delavnice so bile kot prejšnja leta del festivala Indigo in festivala kulturne vzgoje Bobri. Postali smo partner nacionalnega Centra za Kreativnost pri MAO Ljubljana, s čimer smo pridobili koprodukcijska sredstva za oblikovalski natečaj »RogLab Open: Aktivno Staranje« predstavitvenih in skladiščnih prostorov, vendar je z obsegom vsebin in programov občutno prerasel 28 m2 prostora pilotnega projekta.

10.2 Center Rog

1. cilj: Izboljšanje infrastrukturnih pogojev za ustvarjalce in producente na področju likovnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter drugih kreativnih industrij s ciljem, da se poveča produkcija na teh področjih in zviša kakovost projektov.

Sedem postopkov v zadevi Rog je pravnomočno zaključenih, ena od dveh toženih strank je na račun MOL že nakazala stroške, ki jih je odredilo sodišče, ena zadeva še ni pravnomočna. Pričakujemo, da se postopki odvijajo čim prej v začetku leta 2019 in da MOL nemudoma pristopi k obnovi območja in realizaciji projekta Center Rog.

2. cilj: Sistematična podpora in razvoj dejavnosti s področja likovnih umetnosti, arhitekture in oblikovanja ter drugih kreativnih industrij.

Tudi v letu 2018 smo v okviru evropskega projekta FabLabNet, v katerem sodeluje 9 srednje evropskih FabLabov in 30 oseb, sledili konzorcijskemu programu. Izdelali smo 12 promocijskih filmov. Nadaljevali smo z mentorskim programom Mesto za vse!, pri čemer smo podprli ustvarjalce pri razvoju 3 novih produktov (2 prototipi; št. udeležencev: 10). Z enim od produktov, prostorsko instalacijo Razsvetljeni Rognik, smo koprodukcijsko sodelovali na festivalu Svetlobna Gverila. Razvili smo nov program FabBox – mobilni laboratorij, ki nam bo omogočal izvajanje naših dejavnosti izven RogLaba. Program smo predstavili marca učiteljem na Kulturnem bazarju, aprila v Rokodelskem centru Ribnica in maja širši javnosti na Ljubljana Mini Maker Fairu. Poleg tega smo projekt FabLabNet in RogLab aprila predstavljali na dogodku FabBelgrade. V začetku maja smo na Maker Faire Vienna organizirali delavnico viharjenja idej za bodočo srednjeevropsko mrežo FabLabov. (št predstavitev projekta FLN 7; št. udeležencev: 250) V okviru pilotnega projekta Moja šola je lahko izdelovalnica! smo v nizu 23 delavnic z OŠ Toneta Čufarja v Ljubljani in OŠ Log – Dragomer razvili nove učne vsebine na področju novih tehnologij (št delavnic v OŠ: 23; št. udeležencev: 45). Objavili smo poziv za 8 novih ustvarjalnic, ki smo jih v okviru programa potujočega Laboratorija FabBox začeli izvajati septembra 2018. (FabBox 6; št. udeležencev: 42). Organizirali smo številna brezplačna izobraževanja v okviru programa Evropska šola izdelovalcev, med drugimi tečaj Rhinocerosa, ki se ga je udeležilo 15 oseb. Maja smo šli na študijski ogled FabLab Barcelona in Green Lab v Barceloni. Poleti smo se udeležili vrha svetovne mreže FabLabov Fab14 v Parizu in Toulousu. Jeseni smo se skupaj s tehnološkim Parkom Ljubljana udeležili sejma Industrie du Futur v Mulhousu, ki je eden večjih sejmov tega tipa v Evropi. Septembra smo organizirali partnersko srečanje mreže FabLab Net na katero smo povabili tudi predstavnice mrež iz Portugalske, Srbije, Francije in Slovenije. Dogodek je povezal 42 udeležencev. Za potrebe izvajanja pilotnih projektov FabLabNet in programa FabBox občutno razširili strojni park RogLaba in vzpostavili mobilni laboratorij FabBox.

11. Mednarodno kulturno sodelovanje

11.1 Sodelovanje z evropskimi mesti in mednarodnimi organizacijami na področju kulture

1. cilj: Okrepiti medmestno sodelovanje na evropski ravni.

V letu 2018 smo aktivno sodelovali na puljskem knjižnem festivalu pod naslovom Ljubljana bere. Prav tako smo vzpostavili partnerske odnose z organizatorji projekta Rijeka – Evropska prestolnica kulture 2020, Roglab pa je predstavil Ljubljano na konferenci v Edinburghu konec novembra 2018.

V letu 2018 smo v prostorih MOL gostili potujočo razstavo Mednarodnega združenja konferenčnih tolmačev AIIC »En proces – štirje jeziki, Kdo so bili pionirji simultanege tolmačenja na nürnberških procesih?«, v okviru katere je bila izvedena tudi velika mednarodna konferenca združenja, razstavo »Arhitektura Art Nouveau v Podonavju«, ki je nastala v okviru mednarodnega projekta *The Sustainable protection and promotion of Art Nouveau heritage in the Danube Region project*, razstavo »Kraljica vojakinja«, prva svetovna vojna v Romuniji, ki

je nastala v sodelovanju z Veleposlaništvom Romunije v Ljubljani, in razstavo turških umetnikov Sedefa Yavuzalpa in Önder Aydin, ki je nastala v sodelovanju z Veleposlaništvom Turčije v Ljubljani.

2. cilj: Krepitev sodelovanja z evropskimi kulturnimi organizacijami in mrežami.

Ukrep 1: Okrepiti sodelovanje z mrežo Eurocities.

V letu 2018 sta bili izvedeni dve konferenci Eurocities Kulturnega foruma, in sicer aprila v Dresdnu, v Nemčiji, s temo Kultura odpira prostore za dialog (Culture Opening Spaces for Dialogue), ki je bila naravnana predvsem v smeri kulturnih praks, ki podpirajo socialne kohezije, in oktobra v Lizboni, tema konference je bila Skupni projekti na področju kulture in dediščine v hitro spreminjajočih se mestnih središčih (Collective projects on culture and heritage in fast changing city centres).

Ukrep 2: Aktivno delovanje v okviru mreže Les Rencontres (Like).

Evropska mreža *Like (Les Rencontres)* je v letu 2018 organizirala samo dve srečanja, ki pa tematsko nista bili zanimivi, tako da se predstavnik MOL ni udeležil nobenega srečanja.

3. cilj: Krepitev sodelovanja MOL v okviru mreže ICORN.

S sklepom Mestnega sveta MOL je Ljubljana 21. marca 2011 postala mesto zatočišče za preganjane pisatelje v Mednarodni mreži ICORN. Projekt vodi in koordinira Mestna knjižnica Ljubljana v sodelovanju z Oddelkom za kulturo in Slovenskim centrom PEN.

Od oktobra 2018 v Ljubljani s soprogom prebiva iranska novinarka, blogerka in zagovornica človekovih pravic Šiva Nazar Ahari, ki je za svoje delo dobila vrsto nagrad in imenovanj. Med drugim je leta 2012 prejela nagrado Ameriškega islamskega kongresa za »zagovornike za zapahi«, ki jo podeljujejo zaprtim aktivistom z močnimi vodstvenimi sposobnostmi, ki so bili zaprti po krivici. Dve leti je bila za zapahi zaradi obtožbe, da je »sovražnica Boga«. Vlada RS je 8. avgusta 2018 izdala dovoljenje za njeno začasno bivanje.

Od 1. januarja 2018 je začela veljati enotna 15% povišana članarina ICORN v znesku 2.300 evrov za mesta in 1.750 evrov za regije.

11.2 Kandidatura MOL za pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025.

Cilj: Pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025

Mestni svet MOL je na 33. seji, dne 16. aprila 2018, sprejel Sklep o kandidaturi Mestne občine Ljubljana za naziv Evropska prestolnica kulture v letu 2025 (v nadaljnjem besedilu: EPK 2025). Navzočnost na seji je prišlo 33 svetnikov. Za je glasovalo 34 svetnikov. Proti ni glasoval nihče. Široka politična podpora kandidaturi MOL je zelo pomembna za pridobitev naslova EPK 2025. Tako mesto, ki kandidira, že od samega začetka izkazuje, da zadostuje merilu »izvedbenih zmogljivosti«, kot enemu izmed šestih ključnih meril za ocenjevanje prijav. To merilo se med drugim nanaša na to, da »ima prijava široko in močno politično podporo in trdno zavezo lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov«.

V letu smo začeli intenzivno izvajati aktivnosti v zvezi s pripravami na kandidaturo. Poleg internih sestankov z različnimi deležniki smo med drugim organizirali mednarodno konferenco o umetnosti v javnem prostoru v Švicariji (26. novembra 2018) in mednarodno konferenco o kulturnih in kreativnih industrijah v Mestnem muzeju (18. decembra 2018). Glavni govorec na slednji konferenci je bil Eberhard Schrempf, direktor mreže Creative Industries Styria, ki je bil direktor EPK Graz 2003.

Predstavnik Oddelka za kulturo, ki je zadolžen za pripravo prijave, se je v letu 2018 udeležil mednarodnih konferenc in srečanj v Magdeburgu, Leeuwardnu in Vroclavu.

Ministrstvo za kulturo je šele 22. februarja 2019 objavilo poziv slovenskim mestom, ki se nameravajo potegovati za naslov EPK 2025. Rok za oddajo vlog je 31. december 2019. V večini drugih evropskih držav, kjer je potekal postopek izbora mesta za naslov EPK, je prva faza trajala 12 mesecev. Zaradi zamude ministrstva imajo slovenska mesta dobrih deset mesecev za pripravo kandidature.

11.3 Sofinanciranje kulturnih programov in projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU

Cilj: Letno sofinanciranje najmanj treh kulturnih programov oziroma projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU.

V letu 2018 smo prvič izvedli *Javni poziv za sofinanciranje projektov, izbranih na razpisih programa EU Ustvarjalna Evropa, podprogram KULTURA*. Namen poziva je bil spodbujanje mednarodnega povezovanja nevladnih organizacij na področju kulture. Na poziv so se lahko prijavile nevladne organizacije na področju kulture, katerih projekti so bili v letih 2014, 2015, 2016 ali 2017 izbrani na razpisih programa EU Ustvarjalna Evropa, podprogram KULTURA. Gre za projekte, pri katerih je obdobje aktivnosti projekta (*period of the activity*) potekalo tudi v letu 2018.

Za razliko od javnega razpisa, kjer izbor vlog poteka na podlagi razpisnih meril, gre pri javnem pozivu za ugotavljanje, ali predlagatelji izpolnjujejo pogoje poziva. Vloge se obravnavajo po vrstnem redu prispetja oziroma do porabe predvidenih sredstev.

Na poziv smo prejeli 6 vlog:

1. Aksioma, zavod za sodobne umetnosti Ljubljana
2. Nomad Dance Academy Slovenia,
3. Zavod Federacija
4. Društvo Ljudmila, laboratorij za znanost in umetnost
5. Društvo ŠKUC
6. Kulturno umetniško društvo Mota – Muzej Tranzitornih umetnosti

Vse vloge je pregledala tričlanska strokovna komisija v sestavi: Sašo Sedlaček (predsednik), Nika Arhar in Barbara Sterle Vurnik. Vseh šest predlagateljev EU projektov je dobilo podporo MOL v celotni višini sredstev, za katera so zaprosili. Skupna višina dodeljenih sredstev je znašala 13.141,00 evrov. Strateški cilj glede sofinanciranja najmanj treh kulturnih projektov, ki so sofinancirani iz proračuna EU, je bil tako kar dvakrat presežen.

Obrazložitev
Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019
za leto 2018

Pravni temelji za sprejem akta

Pravna podlaga za sprejem Poročila o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 v letu 2016 so 9., 13. in 14. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) ter 27. člen Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 24/16 – uradno prečiščeno besedilo).

V skladu s prvim odstavkom 9. člena ZUJIK-a, država določa javni interes za kulturo z zakoni in nacionalnim programom za kulturo, občine pa z lokalnimi programi za kulturo. ZUJIK v 10. členu določa namen in sestavo nacionalnega programa za kulturo kot »strateškega dokumenta razvojnega načrtovanja kulturne politike«. V programu se ugotovi javni interes za kulturo, opredeli področja kulture, na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in prioritete kulturne politike in določi čas za njihovo uresničitev ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. ZUJIK določa, da se program sprejema za obdobje štirih let, lahko pa vsebuje tudi dolgoročnejske usmeritve. V 11., 12. in 13. členih so opredeljeni priprava in sprejemanje dokumenta ter izvajanje in poročanje.

14. člen ZUJIK-a določa naslednje:

»Lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Lokalne skupnosti, v katerih živijo avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost ali romska skupnost, v pripravo lokalnega programa za kulturo vključijo navedene skupnosti. Glede vsebine lokalnega programa za kulturo se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o nacionalnem programu za kulturo. Lokalnim skupnostim, razen mestnim občinam, ni treba sprejeti lokalnega programa za kulturo, če opredelijo javni interes na področju kulture, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalce za njihovo doseganje v drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti. Dve ali več lokalnih skupnosti lahko oblikujejo skupni program za kulturo, ki ga sprejmejo pristojni organi lokalnih skupnosti.«.

Glede letnega poročanja se smiselno uporablja 13. člen ZUJIK-a, ki se nanaša na poročanje o izvajanju nacionalnega programa za kulturo.

Statut Mestne občine Ljubljana v 27. členu določa, da Mestni svet MOL sprejema plane razvoja MOL in druge akte MOL, torej tudi dokumente, ki se nanašajo na poročanje o uresničevanju planov razvoja.

Razlogi in cilji, zaradi katerih je akt potreben, ter ocena stanja na področju, ki ga akt ureja

Mestni svet MOL je na 14. seji dne 21. marca 2016 sprejel predlog Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019, skupaj z amandmaji.

Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 je tretji strateški dokument na področju kulture MOL, ki določa cilje, ukrepe in prednostne naloge do konca leta 2019. Delovanje na podlagi strateškega dokumenta ni zgolj demokratična oblika oblikovanja in izvajanja kulturne politike, temveč tudi najpomembnejši dejavnik načrtnega doseganja rezultatov na področju kulture v MOL.

Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019 za leto 2018 je tretje poročilo v tem strateškem obdobju.

Poglavitne rešitve

Poročilo vsebuje opis ključnih dejavnosti in oceno rezultatov za vsak strateški cilj posebej.

Ocena finančnih in drugih posledic sprejema akta

Finančne posledice izvajanja Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana v obdobju 2016-2019 so opisane v dokumentu št. 610-201/2015-8 (Predlog Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019), ki ga je Mestni svet MOL sprejel na 14. seji dne 21. marca 2016.

Finančna sredstva, ki so potrebna za uresničevanje posameznih strateških ciljev, vključno z investicijskimi projekti, so vedno usklajena s proračunskimi možnostmi in letnimi proračuni MOL do konca leta 2019.

Ljubljana, 21. 3. 2019

Poročilo pripravili:

Davor Buinjac, Špela Knol, Vanda Straka – Vrhovnik, Manja Ravbar, Jerneja Batič, Nina Kalčič, Semira Osmanagić, Saša Ogrizek, Teja Lončarič, Urška Pleše, Dario Seraval, Miljana Butina Smrdel, Mateja Veble, Tamara Vodopivec.

Mag. Mateja Demšič
sekretarka – vodja oddelka